

Nye tider

Store flyttedag

Side 8

Lev Godt

Side 20

Julefortællinger
på dansk tegnsprog

Side 40

Danske Døves Landsforbund fylder

90 år

– og det skal fejres!

Sæt kryds i kalenderen
søndag d. 19. maj 2025

Nærmere information følger.

Tips til en god juleaften

Julen er hjerternes fest, som man siger. Men julen kan også være en svær tid. Særligt hvis man sidder som den eneste døde i selskab med sin hørende familie. I dette nummer giver vi dig tips til en god juleaften med familien. Der er også link til en masse julefortællinger på dansk tegnsprog.

I dette nummer afslutter vi foreningsportrætserien med et interview med Tegnølgen og en status på hele serien. Er der nogle fællestræk, og hvad er der mon sket, siden vi startede?

Læs også mere om Lev Godt, som er et nyt projekt i Danske Døves Landsforbund (DDL), kom med til Jordan, Nordisk Juniorlejr for døve, og bliv klogere på DDL's kommende flytning til Handicaporganisationernes Hus i Høje Taastrup næste år.

Glædelig jul og god læselyst.

- Redaktionen

KOLOFON

Nummer 4 – december 2024
134. årgang
Issn 0908-9454

Officielt organ for

Danske Døves Landsforbund
Dansk Døve-Idrætsforbund

Ansvarshavende redaktør

Vickie Mølgaard-Madsen

Redaktionsgruppe

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere breve og artikler, der optages i bladet. Synspunkter, fremført af de enkelte skribenter, deles ikke nødvendigvis af forbundene eller redaktionen.

Abonnement

ddl@ddl.dk

Annoncer

Danske Døves Landsforbund
André Kobberholm
ank@ddl.dk

Oplag

2.000

Tryk

Intermail

Layout

Karina Eg
eg@karinaeg.dk

Forsidefoto

Danske Handicaporganisationer

Et stærkt tegnsprogsfællesskab i Jordan

Side 16

Tegnsprog er også et rigtigt sprog

Side 30

Nordisk Juniorlejr 2024

Side 36

Indhold

- 5 Leder
- 6 Kort og godt
- 8 Store flyttedag
- 9 Undersøgelse af Døvebladet
- 10 Tip til din juleaften
- 14 FN udtaler skarp kritik af Danmark
- 15 Kontakt Diskriminationslinjen på dansk tegnsprog
- 16 Et stærkt tegnsprogsfællesskab i Jordan
- 20 Lev Godt
- 24 Dansk Døve-Idrætsforbund
- 28 Ordbog over Dansk Tegnsprog
- 29 Afdeling for Dansk Tegnsprog
- 30 Tegnsprog er også et rigtigt sprog
- 34 Akuthjælp til døve
- 36 Nordisk Juniorlejr
- 38 DDUdvalg – året der gik
- 40 Julefortællinger på dansk tegnsprog
- 42 Portrætserie af medlemsforeningerne – hvad har vi lært?
- 44 Tegnølgen; fra stor ungdomsforening til lille almen medlemsforening

Det politiske efterår

Det politiske efterår 2024 i Danske Døves Landsforbund (DDL) har været præget af en række vigtige initiativer og sager, især i kølvandet på FN's handicapkomites kritik af Danmarks manglende overholdelse af FN's handicapkonvention.

DDL arbejder vedvarende for at forbedre vilkårene for døve i alle aldre i Danmark med fortsat fokus på dansk tegnsprogs anerkendelse og døves rettigheder. Det er ikke gratis, og derfor har der været lagt meget arbejde i at sikre fortsat finansiering af DDL's mange vigtige indsatsområder.

I løbet af efteråret har DDL intensiveret sine dialoger med politiske partier og embedsværket for at sikre større politisk opbakning til døves vilkår. En del af indsatsen har været at deltage i møder med embedsværket og ordførerne for de forskellige politiske partier, hvor blandt andet spørgsmål om døves adgang til kulturlivet, døves adgang til tolkebistand, herunder udvidet adgang til fjerntolkning, døves adgang til at blive varslet i tilfælde af krig eller naturkatastrofer og ældre døves muligheder for at klare sig godt igennem alderdommen har været på dagsordenen.

”

I løbet af efteråret har DDL intensiveret sine dialoger med politiske partier og embedsværket for at sikre større politisk opbakning til døves vilkår.

Gennem disse møder har DDL sat fokus på de udfordringer, døve står overfor, og hvorfor det er nødvendigt med politiske ændringer for at sikre lige rettigheder for døve – hele livet.

Efteråret 2024 har også været en periode, hvor DDL har arbejdet på nye strategier og initiativer, der skal forme forbundets arbejde fremadrettet. DDL's hovedbestyrelse har for eksempel besluttet, at forbundet skal flytte til Handicaporganisationernes Hus i Høje Tåstrup til foråret 2025 for at sikre, at døves stemme bliver hørt endnu tydeligere i den handicappolitiske debat i Danmark.

Som led i den grønne omstilling og i bestræbelserne på at imødekomme ønsker fra vores medlemmer vil du også i dette nummer af Døvebladet finde en lille spørgeskemaundersøgelse om

Døvebladets fremtid; kunne du fremover tænke dig at modtage Døvebladet i elektronisk form? Og hvilke artikler er du mest interesseret i at læse? Det er nogle af de spørgsmål, som vi håber, du vil tage dig tid til at svare på.

Du sidder nu med årets sidste nummer af Døvebladet, så derfor er det også tid til at ønske alle vores læsere i hele Rigsfællesskabet en glædelig jul og et godt nytår.

Anne Vikkelsø

Landsforperson for Danske Døves Landsforbund

Juleferie

Danske Døves Landsforbunds (DDL's) sekretariat går på juleferie

torsdag den 19. december

Vi er tilbage igen mandag den 6. januar 2025.
Vi ønsker jer alle en rigtig glædelig jul og glæder os til et nyt år sammen med jer.

Medlemskort

Har du ikke allerede hentet dit elektroniske medlemskort, så kan du gøre det nu.

Du kan se en vejledning på www.ddl.dk/medlemskort

Oplever du fejl i navnet på din medlemsforening, så kan du kontakte Lisa Vogel på e-mail: lv@ddl.dk.

Kontingent 2025

Kontingent for 2025 er det samme som for 2024. Er du tilmeldt betalingsservice, så bliver pengene automatisk trukket fra din konto. Er du ikke tilmeldt betalingsservice, så modtager du et girokort.

Kontingentet for 2025 består af 275 kroner til DDL + 200 kroner til din medlemsforening.

Er du medlem af Fyns, Midtjysk eller Aarhus Døveforening, er medlemsforeningsandelen 300 kroner, og for Døveforeningen af 1866 er andelen 400 kroner. Andelen til DDL er fortsat 275 kroner.

Vi opkræver kontingent for 2025 i løbet af januar måned og takker for din støtte.

Hvem skal have prisen som Årets frivillige 2024?

For femte år i træk hylder Danske Døves Landsforbund den store frivillige indsats, som vores mere end 100 frivillige står for. Det gøres ved uddelingen af den årlige pris "Årets frivillige".

Tidligere vindere af prisen er Freddy Rasmussen og Mischa Bøgvald fra Næstved Døveforening (2020), Torsten Guhle fra Tegnbuen (2021), Henrik Hamborg Andersen (2022) og Gudrun "Gugga" Sønnichsen (2023).

Hvem skal have prisen i 2024?

Prisen gives til en person, der yder eller har ydet en helt særlig indsats til gavn for DDL's medlemmer. I år har vi valgt at opstille tre kategorier for at kunne komme i betragtning til prisen:

- har ydet en ulønnet indsats i et af DDL's sociale indsatser i 2024
- har ydet en ulønnet indsats som DDL-repræsentant i DH-regi i 2024
- har ydet en ulønnet indsats i en af DDL's medlemsforeninger i 2024.

Alle, som er medlem af DDL, kan indstilles til prisen. Bemærk dog, at medlemmer af DDL's hovedbestyrelse ikke kan modtage prisen.

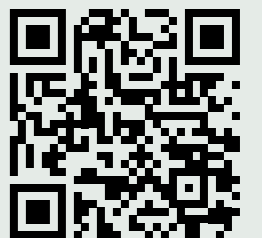
Alle medlemmer, herunder flere medlemmer sammen, kan indstille frivillige til prisen. Årets frivillige 2024 får udover anerkendelsen også en særlig gave til en værdi af 1.000 kroner.

Sidste frist for at indsende dit bud på, hvem årets frivillige skal være, er fredag den 15. januar 2025. Når du sender dit bud, skal du enten sende os en video eller en e-mail, hvor du fortæller, hvem du indstiller til prisen, men også hvorfor vedkommende fortjener at blive kåret til årets frivillige.

Du kan sende din e-mail eller video til sd@ddl.dk.

Er du i tvivl, om din kandidat er dækket af de tre kategorier, er du velkommen til at kontakte Serhat Dogru for yderligere spørgsmål på e-mail: sd@ddl.dk.

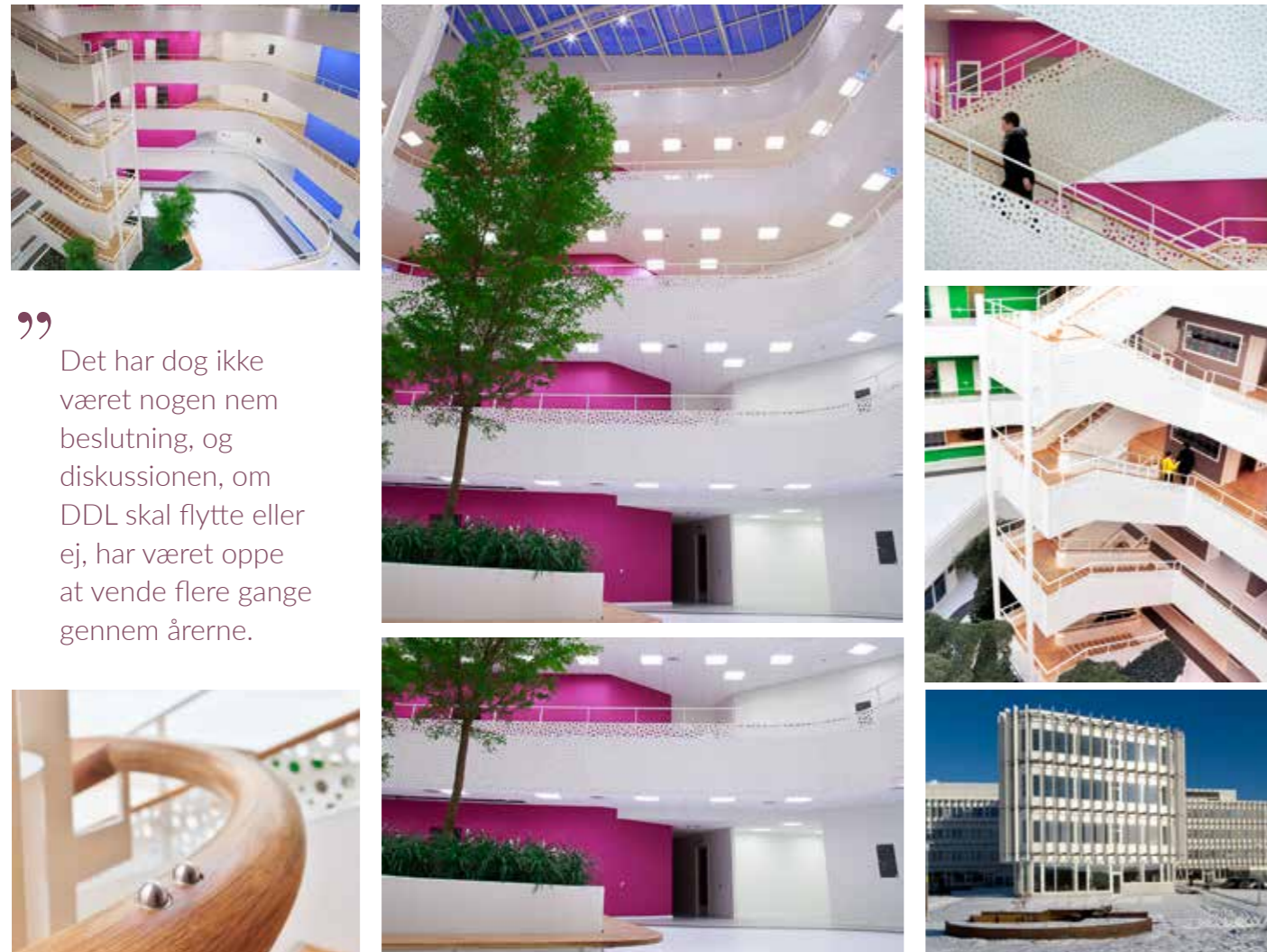
QR til tegnsprogsversion

Store flyttedag

Til marts flytter Danske Døves Landsforbunds hovedkontor fra Nørrebro i København til Høje Taastrup. En beslutning, som hovedbestyrelsen traf på et møde i starten af september.

Tekst: Vickie Mølgaard-Madsen Foto: Danske Handicaporganisationer

”

Det har dog ikke været nogen nem beslutning, og diskussionen, om DDL skal flytte eller ej, har været oppe at vende flere gange gennem årene.

Gennem årene har Danske Døves Landsforbund (DDL) haft adskillige forskellige adresser. Hovedkontoret holder aktuelt til i Brohusgade i Døveforeningen af 1866's ejendom og har haft adressen der siden 2014. Men nu er det slut. Til marts hedder adressen Blekinge Boulevard i Høje Taastrup.

Det har dog ikke været nogen nem beslutning, og diskussionen, om DDL skal flytte eller ej, har været oppe at vende flere gange gennem årene.

Hovedbestyrelsen har dog vurderet, at DDL vil få gavn af at blive en del af et større handicappolitisk miljø. DDL kan lettere sparre med andre handicaporganisationer, som sommetider kæmper for de samme sager, som DDL gør, og blive klogere på, hvordan andre gør, og skabe et stærkere og større netværk.

De fysiske rammer i Høje Taastrup er også rigtig gode, hvilket er vigtigt for vores medarbejders daglige trivsel. Handicaporganisationernes Hus er

tilmed verdens mest tilgængelige kontorhus. Det er bygget efter idéen om universelt design, så det kan bruges af alle – med og uden handicap.

DDL flytter til marts. Den præcise dato meldes ud senere. DDL's kontor i Aarhus fortsætter på samme adresse som hidtil på Søren Frichs Vej.

Læs mere om Handicaporganisationernes Hus på <https://handicap.dk/huset>.

Døvebladet står overfor ændringer

Danske Døves Landsforbund (DDL) er i øjeblikket hårdt ramt på økonomien. Det har konsekvenser for blandt andet Døvebladet.

DDL modtager hvert år midler fra den såkaldte SSA-reserve, som er en pulje, Folketinget uddeler. Nu står DDL's tilskud fra SSA-reserven imidlertid til at stoppe næste år. Det betyder, at vi har været nødt til både at skære ned på personaleantallet og opsigte vores lejemål i København og flytte til Høje Taastrup.

Men der skal også spares på andre poster. Hovedbestyrelsen (HB) har på den baggrund besluttet, at der også skal findes besparelser på Døvebladet.

En grønnere fremtid

Døvebladet er dyrt – alene i layout, tryk og distribution koster bladet 400.000 kroner om året. Vi overvejer derfor at udkomme med et digitalt Døveblad i stedet for det trykte blad, som vi har i dag. En digital version af Døvebladet ville du kunne læse på DDL's hjemmeside.

Det ville betyde en stor og vigtig besparelse for DDL, men det vil også gøre os grønnere, fordi det trykte blad er ensbetydende med et stort forbrug af papir, tryksvæerte og plastik. Miljø- og klimahensyn er vigtige grunde til, at foreninger landet over i disse år vælger at lade deres medlemsblade udkomme digitalt i stedet for på papir.

Døvebladet er noget særligt

I HB ved vi godt, at Døvebladet betyder noget særligt for mange af vores medlemmer. Og vi ved også, at det ikke er alle, der kan eller ønsker at læse bladet, hvis det udkommer digitalt i stedet for på papir. Nogle medlemmer er ikke helt komfortable med IT, og for de af jer vil det måske være et stort savn, hvis I ikke længere får bladet tilsendt med posten?

Det er vigtigt for os i HB at lytte til jer medlemmer. Før vi iværksætter nogen ændringer, vil vi gerne vide lidt mere om, hvad I mener om en eventuel omlægning til et digitalt Døvebladet.

Derfor vil du i dette blad finde et spørgeskema og en kuvert, som du gratis kan returnere til DDL. Du kan også vælge at gå ind på vores digitale spørgeskema og besvare undersøgelsen der.

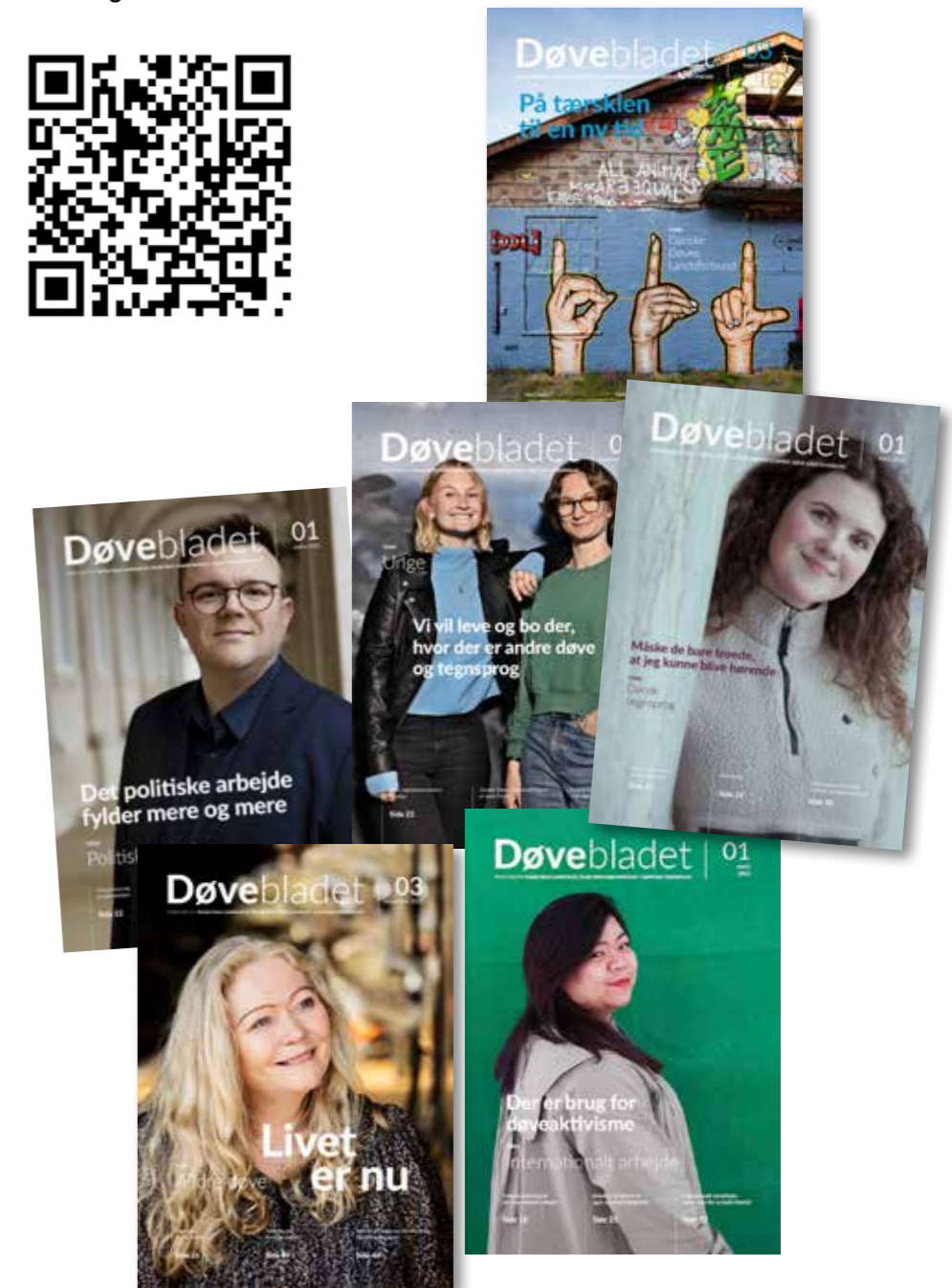
Du finder den digitale undersøgelsen her :

På forhånd mange tak for din hjælp.

BEMÆRK:

Du skal kun besvare undersøgelsen én gang. Enten digitalt eller det trykte spørgeskema.

Hvad er "Dinner table syndrome" – og hvordan bekæmper man det?

Tekst: Julie Fabricius Fastrup

Juleaften nærmer sig, og familien samles omkring bordet til en aften fyldt med lækker mad, snak og hygge. Men i takt med, at stemningen stiger, kan du mærke en knugende følelse i maven. For mange døve kan juleaften og lignende begivenheder desværre også bringe minder om det såkaldte dinner table syndrome.

Du ser din fætter fortælle noget, og alle rundt om middagsbordet bryder ud i latter. Du tænker for dig selv: Hvad griner de af? Din bror forsøger at oversætte vittigheden, og jovist, den er ret sjov. Men det er ikke altid sjovt at være den sidste, som griner.

Du kigger over på din onkel, som er midt i en heftig diskussion med din mor. Emnet er interessant for dig – det ved du, fordi din mor talte med både stemme og tegn i starten af samtalen. Hun var bevidst om, at du følger med. Men til sidst spidser diskussionen så meget til, at hun ikke kan

få hænderne til at følge med længere. Pludselig bliver din forbindelse til diskussionen kappet. Du forsøger at få et ord indført, men diskussionen går for hurtigt, og du føler dig ignoreret.

Ovenstående er oplevelser, som mange døve genkender fra, når de er sammen med familien, hvor ikke alle altid mestrer tegnsprog.

"Dinner table syndrome" kan oversættes til "middagsbordsyndromet" på dansk. Det er en betegnelse, der beskriver de

socialt og psykologiske udfordringer, som døve kan opleve ved sociale arrangementer (især under middage), hvor alle andre er hørende, og der ikke bliver talt tegnsprog. Det kan være en ubehagelig oplevelse, når man sidder i et selskab, hvor samtalerne flyder, men man har svært ved at følge med og derfor føler sig udenfor, selvom man sidder sammen med dem, man elsker.

I det følgende dykker vi lidt ned i begrebet og giver dig tip til en god juleaften, selvom ikke alle nødvendigvis taler tegnsprog.

Psykologiske påvirkninger

Jeg har læst lidt på nettet om, hvilke psykologiske konsekvenser dinner table syndrome har for døve, og hvordan disse oplevelser kan påvirke både døve selv og resten af selskabet. Oplevelserne kan variere, men de fleste nævner disse elementer, som jeg opsummerer her:

Isolation og ensomhed

At sidde til bords omgivet af de nærmeste uden at kunne deltage i samtalerne kan føre til en følelse af isolation og ensomhed.

Usikkerhed

Gentagne oplevelser af at føle sig udelukket kan påvirke ens selvtillid. Som døv kan man begynde at tvivle på sit værd i sociale situationer, og på den måde føler man ikke, at man har noget interessant at bidrage med til samtalerne.

Frustration

Det kan være frustrerende at skulle bede folk om at gentage, hvad de siger, eller at se dem glemme at bruge hænderne når de taler med lyd. Man bliver i dårligt humør, og det kan påvirke stemningen.

Social angst

Med tiden kan følelserne af isolation og usikkerhed føre til, at man begynder at opleve ubehag op til en familiebegivenhed, måske ligefrem angstsymptomer, hvilket kan betyde, at man bliver mere tilbøjelig til at undgå sociale situationer med familien.

At blive overset

Der kan også opstå en følelse af, at ens meninger ikke bliver taget seriøst, når man oplever ikke at blive inddraget i samtalen. Desuden kan manglende kommunikation med familien medføre fremmedgørelse, så familien med tid ved mindre og mindre om deres døve familiemedlems liv og vice versa.

Hvad kan du selv gøre?

Det allerførste skridt er at anerkende problemets omfang. Prøv at undersøge og forstå, hvilke følelser der opstår, når du sidder sammen med andre ved spisebordet. Føler du dig ensom og ked af det? Eller er det vrede og frustration, du oplever? Lige gyldighed?

Derefter kan du indvie dine nærmeste familiemedlemmer i dine følelser. Det kan være dine forældre eller dine søskende, men det kan også være en onkel, en kusine eller andre i familien, som du føler dig fortrolig med.

Prøv at holde dig på din egen banehalvdel, når du fortæller. Sig for eksempel: "Jeg føler mig ked af det, når I glemmer at bruge tegn, fremfor at sige." I gider ikke at bruge tegn, for det er sjældent af ond vilje, at familier ikke taler tegnsprog. Sommetider er det en ren forglemmelse eller en gammel vane, som er svært at bryde med. Derefter kan I prøve at finde løsninger, der fungerer for jeres familie.

Tips til at få en god jul

Jeg har kontaktet flere døve og efterspurgt deres bedste råd til at forebygge dinner table syndrome.

Et råd, der går igen, er forventningsafstemning. Tal med din familie om, hvordan I i fællesskab kan skabe mere inkluderende rammer for alle. Fortæl om dine behov, og vær tålmodig og villig til at indgå kompromiser. Ting tager tid, og gamle vaner kan være svære at ændre. Sørg dog for at være vedholdende omkring dine behov, og hold fast i, hvorfor det er vigtigt for dig og din trivsel.

Nogle af de ting, I kunne tale om, er:

Bordplan

Lav en bordplan, så du kan sidde sammen med dem, der kan tegnsprog, eller sidde der, hvor der er et godt udsyn til resten af familien.

Fysiske rammer

Sørg for, at bordet er rundt, og at der er gode lyd- og/eller lysforhold.

Antal gæster

Begræns antallet af gæster, så du undgår at skulle fejre jul sammen med alt for mange slægtninge, der ikke kan tegnsprog.

Pauser

Tag små pauser, træk lidt frisk luft, læs en bog, ring til en ven eller andet, som kan give dig fornyet energi til at vende tilbage til selskabet.

Eget værelse og overnatning

Hvis julen bliver fejret væk hjemmefra, så sørg for at have adgang til dit eget sted, så du kan trække dig fra selskabet og lade op. Det kan være, at I lejer et separat værelse eller lejlighed, hvis du kommer med din egen familie.

Andre aktiviteter

Sørg for, at der er andre aktiviteter end samtale, når familien samles. Det kan være pakkeleg, brætspil eller andet, som hele familien kan hygge sig med sammen på trods af sprogbarriererne. Bonus:

Du kan også lære familien tegn og lave vendespil eller andre sjove aktiviteter, som gør, at familiemedlemmerne får løftet hænderne og lærer nogle tegn.

Skriveredskaber

Sørg for at have en blok eller iPad/tablet/computer i nærheden, som alle i familien kan tage frem og benytte i kommunikationen med dig.

Tegnsprogstolk

Der er tegnsprogstolke, som gerne vil arbejde i julen.

Medbring en ven eller partner, som kan tegnsprog

Det kan også være, at du har nogle venner, der på grund af en anden religiøs overbevisning ikke fejrer jul med deres familier, men gerne vil deltage i din juleaften.

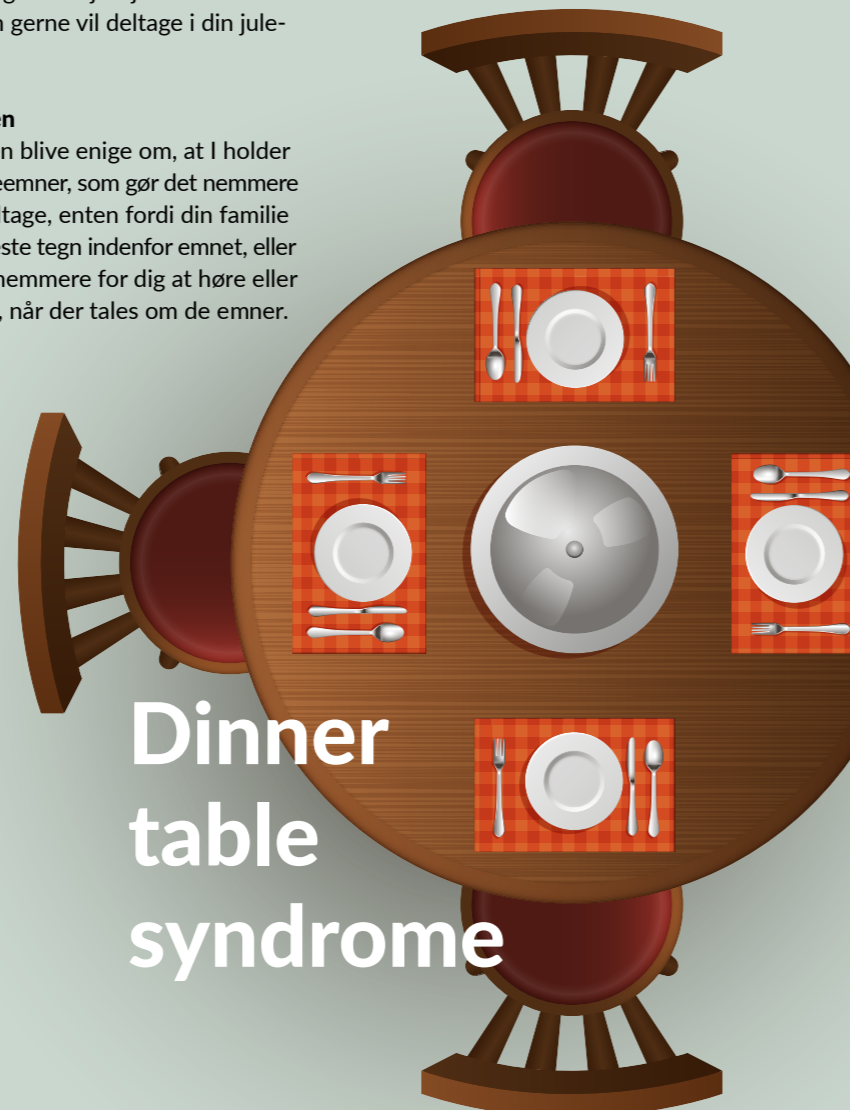
Styr samtalen

I kan sammen blive enige om, at I holder jer til samtaleemner, som gør det nemmere for dig at deltage, enten fordi din familie kender de fleste tegn indenfor emnet, eller fordi det er nemmere for dig at høre eller mundaflæse, når der tales om de emner.

Hold julen alene eller sammen med venner

Dette råd kan være lidt sårbart for nogle familier og familiemedlemmer, fordi de bliver konfronteret med en følelse af, at de bliver valgt fra til fordel for venner på en af årets største højtider. Så træd varsomt, og forsøg at finde et kompromis, som alle kan gå med til. Et kompromis kan være, at du deltager i familiens julefrokost i stedet for juleaften. Et andet kompromis kan være, at du kun deltager i julemiddagen, og så fejrer resten af aftenen sammen med venner.

Deltag eller vær frivillig i juleaften for sårbare døve 2024. Se mere på www.ddl.dk.

Vi ønsker alle
en rigtig glædelig jul
og et godt nytår

FN udtaler skarp kritik af Danmark for manglende implementering af handicapkonventionen

I august måned var Danmark til eksamen i, hvorvidt den danske stat overholder FN's handicapkonvention. Det udløste skarp kritik af Danmark.

Tekst: Anne Vikkelsø

I 2009 tilsluttede Danmark sig FN's handicapkonvention. Det betyder, at Danmark med mellemrum skal til "eksamen" i, om de overholder konventionen. Dette skete sidst i august 2024, hvor Danske Døves Landsforbunds (DDL's) landsforperson og et hovedbestyrelsesmedlem var en del af den danske delegation, der skulle klæde FN's handicapkomite på til at stille de "rigtige" spørgsmål til den danske stat.

”

Det lyder tit, at i Danmark har vi et af de bedste samfund, og vi er et lysende foregangsland på handicapområdet. Det er vi langt fra, når det handler om at give døve børn, unge og voksne de samme muligheder som andre.

FN's handicapkomite afsluttede deres eksamination af Danmark i september 2024. Resultatet af eksaminationen blev offentliggjort i en 17 siders lang rapport.

Ikke det foregangsland vi tror

Det lyder tit, at i Danmark har vi et af de bedste samfund, og vi er et lysende foregangsland på handicapområdet. Det er vi langt fra, når det handler om at give døve børn, unge og voksne de samme muligheder som andre.

Rapporten indeholder en skarp kritik af Danmark på mange punkter. Blandt andet indeholder den adskillige meget kritiske afsnit om døves forhold i Danmark. Den danske stat kritiseres for ikke at sikre, at døve børn og deres forældre i tide får tilbud om at lære dansk tegnsprog. I Danmark er det sådan, at man ikke tilbyder døvfødte børn og deres familier tegnsprog - på trods af at undersøgelser dokumenterer, at det ikke lykkes for alle børn at udvikle et alderssvarende talesprog ved hjælp af det cochleaimplantat (CI), de får indopereret.

Døves ret til tolk er ikke sikret

Den danske stat kritiseres også for ikke at sikre døves ret til tolk. I Danmark er der mangel på uddannede tegnsprogstolke, og på grund af sektoransvaret er der ingen overordnet styring af tolkeområdet. Det betyder, at de sparsomme tolkeresourcer ikke udnyttes optimalt.

Komiteen anbefaler, at den danske stat skal kunne garantere, at døve kan få tolk, når de har ret til det, så de kan deltage aktivt i samfundet på lige fod med andre mennesker. Staten skal for eksempel sikre uddannelse af et tilstrækkeligt antal tegnsprogstolke og tilførsel af tilstrækkelige ressourcer til området.

En lille - men meget vigtig - del af tolkeområdet får en særlig skarp kritik: fjern-tolkning. Fjern-tolkning er tolkning af telefonsamtaler og dermed døves mulighed for at ringe til kommune, Skatte-styrelsen, politi, hospitaler med videre. Døve har kun adgang til fjern-tolkning et begrænset antal timer om ugen - og indenfor dette tidsrum må man kun ringe til et stærkt begrænset antal myndigheder.

I 2009 ratificerede Danmark FN's handicapkonvention. Det betyder, at Danmark forpligter sig til at indrette sin lovgivning og praksis sådan, at man fjerner barrierer, så mennesker med handicap får samme muligheder som alle andre. Specifikt i forhold til tegnsprog har Danmark gennem handicapkonventionen forpligtet sig til:

1. at anerkende og fremme anvendelsen af tegnsprog
2. at fremme indlæringen af tegnsprog samt fremme døve-samfundets sproglige identitet
3. at anerkende og støtte mennesker med handicaps særlige kulturelle og sproglige identitet, herunder tegnsprog og døvekulturen.

Komiteens anbefaling er klar: Fjern-tolkning skal være en service, der er åben hele døgnet rundt, og det skal være muligt at ringe til alle relevante myndigheder.

Personale skal uddannes

Desuden kritiserer komiteen, at døve på plejecentre og botilbud ikke er sikret, at personalet i tilstrækkeligt omfang er uddannet i dansk tegnsprog. Komiteen anbefaler, at der gennemføres systematisk uddannelse af personalet på plejecentre og botilbud, så døve beboere har adgang til kommunikation og deltagelse.

På et mere overordnet plan får Danmark også kritik for, at handicapkonventionen mangler at blive indarbejdet i dansk lovgivning og for ikke at have iværksat en national handicappolitisk handlingsplan, der går på tværs af alle sektorer.

Det er blandt andet noget, vi i DDL i årevis har efterlyst på tolkeområdet. Vi er tilskuere til et mere og mere fragmenteret tegnsprogstolkemarked, hvor ressourcerne ikke bliver brugt hensigtsmæssigt på grund af manglende politisk vilje til at gøre op med den stive sektoropdeling.

Pligtlæsning

Kritikken fra FN burde være pligtlæsning for Folketinget, regeringen og resten af landets politikere. Der er brug for en politisk holdningsændring, så vi går væk fra at se døve og andre mennesker med handicap som besværlige og som en økonomisk belastning for samfundet. Der er behov for at fremme døves adgang til samfundet gennem bedre tilbud på tegnsprog. Videre er der behov for at se tegnsprog som selve ydelsen; man kan for eksempel ikke yde et kvalificeret omsorgs- og plejetilbud til døve, hvis ikke tegnsprog er en indlejret del af selve ydelsen.

”

Kritikken fra FN burde være pligtlæsning for Folketinget, regeringen og resten af landets politikere.

I DDL er vi meget tilfredse med, at FN's handicapkomite retter så skarp en kritik mod den danske stat på disse punkter, og at handicapkomiteen har lyttet til vores kritikpunkter. Vi har selv i årevis forsøgt at gøre opmærksom på problemerne. Nu håber vi, at kritikken fra handicapkomiteen vil betyde, at vi omsider kan få etableret et samarbejde med de ansvarlige politikere og myndigheder, så vi fremover bedre sikrer døves ret til inklusion i samfundet.

Nu kan døve også ringe til diskriminationslinjen på Institut for Menneskerettigheder

Den 3. december var det international handicapdag - og når dette Døveblad udkommer, er dagen allerede passeret. På netop denne dag skød et nyt samarbejde i gang mellem Institut for Menneskerettigheder (IMR) og Danske Døves Landsforbund (DDL), der betyder, at døve nu kan ringe til diskriminationslinjen.

Tekst: Helle Skjoldan

Samarbejdet mellem DDL og IMR betyder, at døve nu kan få gratis rådgivning i sager om diskrimination fra IMR's telefonrådgivning, der hedder Diskriminationslinjen. IMR betaler for tegnsprogstolkningen, så døve kan kontakte de juridiske rådgivere på Diskriminationslinjen, og de yder bistand og støtte i diskriminationssager.

”Vi er rigtig glade for samarbejdet,” fortæller DDL's landsforperson Anne Vikkelsø: ”Nu kan også døve få glæde af den rådgivning, som IMR's medarbejdere yder i sager om diskrimination. Mennesker med handicap er i Danmark beskyttet mod at blive behandlet dårligere på baggrund af deres handicap. Alligevel oplever mange diskrimination på arbejdspladser, uddannelser, i nattelivet og i mødet med myndigheder.”

Fjern-tolkning

Samarbejdet med IMR betyder, at IMR betaler for fjern-tolkning af samtaler, når døve ønsker at kontakte Diskriminationslinjen. Diskriminationslinjen hjælper i sager om diskrimination og forskelsbehandling på grund af blandt andet alder, religion, køn eller handicap.

”Det betyder, at du kun kan henvende dig i sager, hvor du er blevet diskrimineret,” siger Anne og fortsætter: ”Det kan for eksempel være, at du har søgt en stilling, hvor du har alle de faglige kvalifikationer, der kræves, men hvor du ikke får jobbet, fordi du er døv. Her er der måske tale om

diskrimination - det kan juristerne på Diskriminationslinjen hjælpe dig med at afklare.”

Afslag på tolk er ikke diskrimination

Hvis du derimod har købt en vare, som viser sig at være defekt, og hvor sælgeren ikke vil tage den retur, er det selvfølgelig også et problem - men det er heller ikke diskrimination og dermed ikke en sag for Diskriminationslinjen.

På DDL's hjemmeside kan du finde flere eksempler; både på hvad der er diskrimination, og hvad der ikke er diskrimination.

Du kan ringe til Diskriminationslinjen på telefon 32 69 86 66.

Diskriminationslinjen har åben mandag til torsdag klokken 12-15.

På www.ddl.dk finder du information om, hvordan du får tolk til samtaler med Diskriminationslinjen.

”

Jeg er virkelig imponeret over, hvor meget tegnsprog betyder for døve i Jordan.

Et stærkt tegnsprogsfælleskab i Jordan

Philip Power og Stephanie Linder fra Danske Døves Landsforbunds internationale afdeling har for nylig besøgt Jordan for at yde faglig støtte til det jordanske døveforbund. Det blev til masser af gensidig læring, fejring af Døves Internationale Uge og spændende madoplevelser. Og så er der noget med den jordanske kaffe, som er helt særlig.

Tekst: Veera Elonen Knudsen

Jordan er et land bestående af folk med mange forskellige baggrunde og statsborgerskaber. Over 25 % af befolkningen er flygtninge fra nabolandene Syrien, Irak, Saudi-Arabien og Vestbredden. I landet findes omkring 1,9 millioner palæstinensere, hvoraf mange har boet i landet i generationer. Landet har en rig historie, som begynder omkring år 2000 før Kristi fødsel, og området er blevet påvirket af en lang række civilisationer og folkeslag, såsom egypterne og grækerne.

Philip Power og Stephanie Linder fra Danske Døves Landsforbunds (DDL's) internationale afdeling har netop besøgt Jordan for at yde faglig støtte til det jordanske døveforbund vedrørende organisationsudvikling og for at finpudse en tegnsprogsundervisningsplan, som partnerorganisationen har arbejdet på gennem det seneste år.

Andre vilkår og en anden kultur

Der er ikke alene forskel på de vilkår, som døve lever under i Jordan, men også en

forskel i kultur sammenlignet med Danmark. Under deres ophold i Jordan fik Philip og Stephanie muligheden for at give sig i kast med den jordanske kultur.

Philip og Stephanie er enige om, at deres rejse til Jordan har været en øjenåbner. De fortæller, at de har lært meget om den jordanske kultur og om, hvordan de lokale døvesamfund fungerer. Der er en del kulturforskelle som for eksempel kommer til udtryk i den måde, samfundet er indrettet på. Den jordanske kultur er

Hvem er Philip og Stephanie?

Philip er fra Irland og bor i Spanien. Philip er projektkoordinator for partnerlandene Jordan, Moldova og Ukraine.

Stephanie er austrulier og bor i Australien. Hun er projektleder for partnerlandene i henholdsvis Ghana og Vestafrika samt rådgiver i forbindelse med oprettelse af tegnsprogstolkeuddannelser og udvikling af materialer på tegnsprog for alle DDL's partnerlande.

nemlig meget kollektiv med stor gæstfrihed. "Vi blev hurtigt en del af fællesskabet," fortæller Philip. Der var intet behov for et fitnessabonnement for Philip, for han fik masser af konditionstræning hver eneste dag under hans seksugersophold. Amman, Jordans hovedstad, er nemlig bygget på bakker. "Man kan ikke gå i ti minutter uden at skulle gå op og ned, så man får pulsen op," griner Philip.

Smukt tegnsprog

Philip og Stephanies engagement i det jordanske døveforbund har også ført til nye perspektiver på deres arbejde og deres egne kulturer. Perspektiver, som de sætter stor pris på. Philip fortæller: "Jeg er virkelig imponeret over, hvor meget

tegnsporg betyder for døve i Jordan. Der er en rig brug af jordansk tegnsprog i hverdagen."

”

I Jordan rækker man kun hånden frem og hilser, hvis personen er af samme køn som en selv.

Stephanie nikker og uddyber: "Der er et virkelig stærkt tegnsprogsfælleskab i Jordan. Det har været en utrolig givende oplevelse at se, hvordan tegnsprog betyder så meget

for så mange mennesker. Det var fascinerende at se, hvordan teknologien spiller en central rolle for kontakten til hinanden. De ringer hinanden op via FaceTime for at tage en hurtig snak - på samme måde, som vi sender korte beskeder til hinanden på skrift over WhatsApp, Messenger eller andre platforme."

I Jordan er der store udfordringer forbundet med uddannelse for døve, hvilket påvirker mange døves læsefærdigheder. Men gengæld har det skabt et stærkt fundament for jordansk tegnsprog blandt døve.

Stephanie forklarer, at jordanske døve er meget visuelle og bruger flere ansigtsudtryk, end vi gør i vesten, hvor vi har en tendens til at være mere afhængige af skriftsproget. Det jordanske døvesamfund har et rigt sprogligt fundament i modsætning til andre lande, som DDL har arbejdet med, hvor tegnsprogene ofte er lånesprog fra andre lande. Det kan for eksempel være amerikansk tegnsprog (ASL), som så kommer til landet og tilpasses over tid i det pågældende land.

"Denne dybde i deres tegnsprog gjorde det nemmere for mig at forstå dem, og det var også lettere for mig at udlede lingvistiske egenskaber ved det jordanske tegnsprog og undervise i sproget til sammenligning med andre lande, vi samarbejder med," uddyber Stephanie.

Altid tovejs

Undervisning og vidensdeling i internationale sammenhænge er dog aldrig en

envejsproces. Stephanies rolle blandt andet er at undervise lokale tegnsprogs-lærere, så har hun lært meget af deres kultur og kommunikationsformer. Gennem kulturelle udvekslinger med lokale har hun fået en dybere forståelse for, hvad der er kulturelt passende, og hvad der ikke er.

Et godt og konkret eksempel på noget, der ikke ville være kulturelt passende, er, hvis man inddrager fortællinger i undervisningsmaterialer om mænd og kvinder, der bliver forelsket ved første blik. Den fortælling afspejler specifikke kulturelle ideer om parforhold eller kærlighedsrelationer, som ikke nødvendigvis stemmer overens med værdier og normer i Jordan. Et andet eksempel er måden, man hilser på andre på. I Jordan rækker man kun hånden frem og hilser, hvis personen er af samme køn som en selv. Og man siger altid "salam", som kan oversættes til "fred med være jer", uanset hvem man hilser på.

Stephanie er også stødt på tegn eller ord, der kun findes i ét lands kultur og sprog, men ikke i andre lande. Netop de unikke tegn og ord som viser det stærke bånd mellem kultur og sprog. Et eksempel fra Jordan er, at de har specifikke tegn, der beskriver, om en tante eller onkel kommer fra farens eller morens side af familien. Lignende eksempler findes i Grønland, hvor man der har flere ord for sne, som

ikke findes på dansk. Kulturen har stor betydning når Stephanie er med til at udvikle pensum for tegnsprogsundervisning. I Jordan har hun også skulle inkludere tegn for medlemmer af den udvidede familie, såsom fjerne fætre og kusiner - selv på begynderniveau. Det ville være usædvanligt for vestlig tegnsprogsundervisning. Men familielivet har stor betydning i Jordan, og derfor er det anderledes i Jordan.

” Kulturen har stor betydning når Stephanie er med til at udvikle pensum for tegnsprogsundervisning.

Stephanie synes, det er interessant at arbejde med sprog og kulturer, da der løbende foregår en gensidig udveksling mellem de forskellige projekter og DDL. Ved at samarbejde med jordanske kolleger og undervisere har hun været i stand til at fordybe sig i den jordanske kultur, og man lærer kontinuerligt fra hinanden. Hun mener, at den bedste måde at opnå gensidige forståelse på er gennem samarbejde og oplevelser på tværs af lande og kulturer.

Det arabiske køkken

En anden ting, som overraskede Philip og Stephanie, var maden – som de elsker!

Philip begynder: "Før jeg besøgte Jordan, havde jeg aldrig haft muligheden for at opleve mad fra Egypten, Syrien eller Yemen. Og nu har jeg endda også lært kunsten at lave jordansk kaffe! Kaffen har en særlig smag, da jordannerne bruger kardemomme, og det smager bare himmelsk! Det hjælper mig faktisk til at vågne om morgenen, så jeg er klar til at arbejde." Med et grin slår de begge fast, at jordansk kaffe er den bedste kaffe, de nogensinde har smagt. Da de var i Jordan, spiste Philip gerne shawarma, som er populær gademad med krydret kød, der tilberedes, mens det roterer på spyd over varme, og serveres som sandwich i pitabrød. Måske mange har hørt om kebab, men forskellen på shawarma og kebab er bare, at shawarma er arabisk, og kebab er tyrkisk. Eller spiste Philip falafel med salat og pitabrød. En ting som kan overraske er, at mange jordannere spiser falafel til morgenmad.

En anden lækker ret, som må nævnes, er "mansaf". Den består af lam tilberedt i en sauce af fermenteret og tørret yoghurt med ris. Man kan ikke påstå, man har været i Jordan uden at have smagt mansaf. Selvom retten traditionelt set spises med hænderne, så må man altid gerne spise med bestik, så der er mulighed for også at tale tegnsprog, mens man spiser. Mansaf nydes nemlig bedst sammen med andre.

Døves Internationale Uge i Jordan

Hvert år i september er det Døves Internationale Uge, som også blev markeret i Jordan, hvor der lige nu sker en kæmpe udvikling for døve. For første gang i historien samledes døve for at fejre det jordanske døveforbunds femårsjubilæum.

Philip fortæller: "Det var ret stort, for det jordanske døvesamfund har aldrig tidligere stået for et større arrangement eller for at samle hele døvesamfundet, så det var en kæmpe oplevelse for dem. Vi valgte at fokusere på at fejre døvesamfundet, fordi det skaber opmærksomhed omkring døve,

og det er en rigtig god måde at stå sammen på. Det er vigtigt at synliggøre døve i samfundet og at vise, at døve også kan gennemføre arrangementer. Det giver større gennemslagskraft, når døve står sammen."

En fantastisk forandring som følge af arrangementet er, at der nu er tilknyttet flere frivillige ildsjæle. Selvom arrangementet blev offentliggjort kun en uge før, det fandt sted, så deltog der alligevel over 600 mennesker fra hele landet. Nogle rejste i flere timer for at deltage, og der var mere end frivillige nok til at afholde arrangementet.

” Selvom arrangementet blev offentliggjort kun en uge før, det fandt sted, så deltog der alligevel over 600 mennesker fra hele landet.

Det, synes Philip, var imponerede - at så mange mennesker fandt tiden til at komme, selvom det var med kort varsel. "At se den måde, hvorpå det jordanske samfund omfavner kollektivt arbejde, har inspireret mig til at tænke over, hvordan vi kan integrere den positive indvirkning i andre lande. Jeg tror, vi kan lære meget af resultaterne," bemærker Philip.

Lev Godt

- sundhed for sjæl, krop og hjerne

Danske Døves Landsforbund (DDL) har fået bevilget midler fra Sundhedsstyrelsen til et projekt, som handler om at forebygge funktionstab og social isolation blandt ældre døve over 65 år. Projektet hedder "Lev Godt".

Tekst: Henriette Bisgaard Andreasen

"Alle vil leve længe, men ingen vil være gamle". Citatet er skrevet af den amerikanske statsmand og fysiker Benjamin Franklin i 1700-tallet. Men selv her 300 år senere synes citatet stadig lige sandt. Vi mennesker vil gerne have mest muligt ud af livet, men vi har ikke lyst til at blive gamle på en måde, hvor vi føler os svage eller syge. Gør vi det, er der risiko for, at vi begynder at trække os fra fællesskabet og blive mere socialt isolerede.

Lev Godt sætter fokus på, at døve seniorer får mest muligt ud af livet ved at arbejde med sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Derfor er projektets navn Lev Godt oversat til "UDBYTTE LIV" på dansk tegnsprog.

CFD og Døvemenuer Øst- og Vestdanmark har sagt ja til at være en del af projektet, som løber frem til december 2025. På disse sider har vi samlet et overblik over projektet.

Hvad skal Lev Godt arbejde med?

Lev Godt er opdelt i to hovedfokusområder:

1. Udbrede viden om social isolation og funktionstab på tegnsprog
2. Skabe Lev Godt-fællesskaber med fokus på sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Udbrede viden om social isolation og funktionstab

Sundhedsstyrelsen vil skabe opmærksomhed på, at risiko for funktionstab og social isolation hænger sammen og påvirker hinanden både negativt og positivt. Hvis vi kan forebygge funktionstab, så forebygger vi også social isolation og omvendt.

Men den viden er svær at få adgang til, hvis man er døv i Danmark. Ældre oplever udfordringer på flere måder i forhold til sundhedsområdet. Skal man arbejde med sin egen sundhed, kræver det viden om, hvad der hjælper. Der findes desværre alt for få informationer på tegnsprog om, hvordan man kan forebygge funktionstab og social isolation. Derfor skal Lev Godt

Sådan siger man Lev Godt på dansk tegnsprog.

være med til at udbrede viden på tegnsprog om de to emner.

Skabe fællesskaber for at forebygge social isolation og funktionstab

En ting er viden, noget andet er praksis og muligheden for deltagelse. Døve seniorer har ikke samme muligheder for at deltage i de mange gode aktivitetstilbud, der allerede tilbydes både nationalt og lokalt, fordi tilbuddene ikke foregår på dansk tegnsprog. Derfor skal Lev Godt arbejde for at skabe tegnsprogsfællesskaber, hvor alle døve over 65 år kan mødes og få mulighed for lære om og arbejde med sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Hvad er et Lev Godt-fællesskab?

Et Lev Godt-fællesskab er et tegnsprogsfællesskab for døve over 65 år, som mødes omkring sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Vi, fra projektet, hjælper med at etablere fællesskaberne og finde frivillige tovholdere. Vi hjælper også med ideer og forslag til, hvilke emner der kan arbejdes med.

Det kan være vidt forskelligt, hvad de enkelte fællesskaber har lyst til at lave sammen, og emnerne for fællesskabet kan derfor være meget forskellige. Det vigtige er, at fællesskabet mødes omkring det at have et godt og sundt liv.

Projektet skal sætte fokus på sundhed for både krop, sjæl og hjerne, fordi det er, når vi træner alle tre dele, at vi minimerer risikoen for funktionstab og social isolation.

De forskellige Lev Godt-fællesskaber kan vælge at fokusere på de tre områder på mange forskellige måder. Det kan være, at sundhed for kroppen bliver til gåture, kost, yoga eller træning. Sundhed for sjælen kan være aktiviteter, som får os til at grine, får os til at tænke på gamle minder, eller på anden vis giver os livsglæde. Aktiviteter, som holder vores hjerner sunde, er lige så vigtige som de to andre områder. Her handler aktiviteterne om at sætte hjernen på arbejde og gøre noget, vi ikke plejer: løse en sudoku, en krydsogtværs eller lave øvelser med kroppen, som virkelig kræver, at vi tænker os om.

Hvad betyder funktionstab?

Funktionstab defineres som tab af evnen til at kunne udføre de fysiske og sociale aktiviteter, som man kunne tidligere.

Hvad betyder social isolation?

Social isolation defineres som uønsket alenehed. Social isolation er en subjektiv følelse, det vil sige en følelse, man selv har.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

Vil du være med i Lev Godt?

Hvis du er over 65 år og døv, kan du tilmelde dig Lev Godt. Der er ikke krav om medlemskab af DDL. Ved at tilmelde dig projektet får du viden om og redskaber til at forebygge funktionstab og isolation.

I projektperioden vil du få tilbudt et weekendophold med meget lille egenbetaling, forskellige oplæg og tegnsprogs-videoer, som fortæller om funktionstab og social isolation, samt muligheden for at deltage i forskellige aktiviteter, som arbejder med sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Målet med Lev Godt

Når projektet afsluttes i december 2025, er målet, at langt flere døve over 65 år ved, hvordan man kan forbygge funktionstab og social isolation, at færre døve føler sig socialt isolerede, og at vi har fået

etableret en masse Lev Godt-fællesskaber rundt omkring i Danmark, hvor døve seniorer kan møde om sundhed for sjæl, krop og hjerne.

Indsamling og deling af viden

Seniorklubberne bidrager med viden
Der er i projektet afsat penge til at involvere DDL's seniorklubber. Seniorklubberne har en hel masse erfaring og viden, som projektet har brug for, og nogle seniorklubber er allerede godt i gang med at udbrede viden om emnerne. En stor udfordring er dog, at døve bor spredt rundt omkring i Danmark, og derfor kan rejsetiden være lang, hvis man ønsker at deltage i aktiviteter, som foregår på tegnsprog. Projektet skal sammen med seniorklubberne undersøge mulige løsninger i forhold til rejsetid.

Vi indsamler viden sammen med andre projekter i Sundhedsstyrelsen
Lev Godt er en del af et større projekt, som gennemføres af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd). I alt er der otte projekter, hvor DDL's Lev Godt er ét af dem. Alle resultater fra de otte projekter skal til sidst samles i en rapport fra VIVE.

Lev Godt ledes af en styregruppe, som består af DDL, CFD og Døvemenuighederne Østdanmark og Vestdanmark. Derudover får projektet sparring og rådgivning fra to fokusgrupper. Den ene fokusgruppe

består af repræsentanter fra seniorklubberne, mens den anden fokusgruppe kommer til at bestå af ældre døve, som ikke eller i lav grad benytter sig af DDL's eksisterende tilbud. Vi ønsker også at samarbejde med andre relevante organisationer, som kan hjælpe os med at nå projektets mål.

Styregruppen har på i skrivende stund kun nået at afholde første styregruppemøde.

Hvad kommer der til at ske i Lev Godt?

Projektet er startet op i efteråret 2024. Resten af 2024 kommer vi til at bruge på at planlægge aktiviteter og producere materialer omkring forebyggelse af social isolation og funktionstab for døve over 65 år, som alle vil sætte fokus på sundhed for sjæl, krop og hjerne. I slutningen af 2024 og starten af 2025 tager vi rundt i seniorklubber, kirker, på plejehjem og andre relevante steder og fortæller om projektet.

Fra foråret 2025 til december 2025 afvikler vi weekendophold, oplæg og aktiviteter rundt omkring i hele Danmark.

Vil du vide mere om Lev Godt?

Henriette Bisgaard Andreasen er projektleder og kan kontaktes på e-mail: levgodt@ddl.dk. Du kan desuden følge med i projektet via DDL's side på Facebook og LinkedIn og på www.ddl.dk.

Hvad siger CFD og Døvemenuighederne Østdanmark og Vestdanmark?

"På CFD mener vi, at det er vigtigt at deltage i projekter af opsøgende karakter. Vi vil gerne være med til at sikre, at mange ældre døve får mulighed for at være en del af et fællesskab, samtidig med at de får indsigt og viden, der gør den enkelte i stand til at klare sig så godt som muligt i eget hjem. Som døvekonsulenter møder vi ofte ældre døve, som har mistet kontakt til familie eller venner, og som føler sig ensomme. Derfor er det relevant for os at gå ind i arbejdet med projekt Lev Godt. Vi vil gerne være med til at sikre, at alle ældre døve får tilbud om at være sammen med andre og passer godt på sig selv. Og hvis der er behov, så kan de visiteres til relevante tilbud på CFD," udtaler Anne-Dorte Krogh, områdeleder på CFD.

Døvepræst Marie-Louise Bork Winther udtaler:
"Døvemenuighederne Østdanmark og Vestdanmark har tradition for at været et både religiøst og kulturelt samlingspunkt, hvor fællesskab og medansvar er vigtige livsværdier. Sjæl, krop og sind er knyttet sammen og kræver viden og omsorg. Det er vigtigt at holde sig i gang, både fysisk, psykisk og sjæleligt, og dertil hører et godt netværk, som kan træde til, hvis man får behov for hjælp, men også en viden om, hvordan man kan hjælpe både sig selv og andre. Vi møder folk i målgruppen 65+, og derfor vil vi gerne være med til at sætte fokus på de muligheder og tilbud, der kommer med Lev Godt! For vi har alle meget at byde på, og vi kan alle blive klogere på og stærkere af en fælles indsats for det gode liv."

Patchwork

I denne uge får både begyndere og øvede mulighed for at kaste sig over spændende patchworkprojekter i hørevenlige, afslappende omgivelser.

Vi har igen lokket dygtige Karina Sloth Hansen til at undervise, så der er garanti for, at alle bliver guidet godt igennem.

Dato: Søndag d. 19. – fredag d. 24. jan.
Pris: 3.200 kr. + evt. tillæg for enkeltværelse
Tilmeldingsfrist: Tirsdag d. 2. januar

Perlesyning

Har du lyst til at udfolde din kreativitet, og skabe unikke stykker beklædning og accessories til din garderobe ved brug af perler i alle afskygninger?

Stine Kongsted underviser i perlernes mange udtryk, sammensætning af farver, former og materialer.

Dato: Fredag d. 4. – søndag d. 6. april
Pris: 1.750 kr. + evt. tillæg for enkeltværelse
Tilmeldingsfrist: Mandag d. 3. marts

Tilmeld dig på
www.cbg-hojskole.dk

Volleyturnering

Vi inviterer endnu engang til en spændende volleyballturnering på Castberggaard.

Vi ser frem til endnu en fantastisk dag fyldt med intens konkurrence og sportsånd. Efter turneringen fejrer vi alle deltagere med en fest, hvor vi kan nyde det gode selskab, musik og festlige aktiviteter.

Date: Fredag d. 28. feb – søndag d. 2. marts
Pris: Se hjemmesiden
Tilmeldingsfrist: Onsdag d. 19. februar

Familiehøjskole

Find tryllestaven frem og øv jeres bedste besværgelser, for temaet for årets Familiehøjskole er Harry Potter.

Vi mødes til den traditionsrige fordelingsceremoni, hvorefter de forskellige kollegier vil kaste sig over magiske værksteder, hemmelige koder og naturligvis en Quidditch-kamp.

Dato: Søndag den 6. – lørdag den 12. juli
Pris: Voksne: 3.650 kr., Børn 3 – 18 år: 2.550 kr., Børn 1-2 år: 500 Kr.
Tilmeldingsfrist: Mandag d. 2. juni

Henrik Hørlyck vil slå rekord til VM i maraton:

"Det handler om at finde det rigtige flow og holde sig mentalt stærk"

Tekst: Ditte Folden Vind Foto: Ditte Folden Vind og privatfotos

Henrik Hørlyck har i flere år været en fast del af den danske døvesportsverden, men i december står han over for en helt ny udfordring – et VM i maraton i Taipei, Taiwan. Det bliver en udfordring for løberen, der skal vænne sig til nyt klima og en anden tidszone.

Henrik Hørlyck er ingen nybegynder inden for løb. Fra barnsben har han haft en forkærlighed for at løbe, men det var først senere i livet, at han besluttede sig for at tage løb seriøst. "Jeg har altid vidst, at jeg var en god løber, men jeg har ikke taget sporten seriøst før nu," fortæller Henrik. Hans første store atletiske bedrift var Ironman-konkurrencer, hvor han lærte værdien af udholdenhed og mental styrke. En Ironman er en slags triathlon med et niveau op, hvor man skal svømme 3.862 meter, cykle 180,24 km og løbe 42,195 km. Det var her, Henrik for alvor begyndte at bygge sin fysiske form op. Men det blev også klart for ham, at det var løb, der fangede hans interesse mest. "For to år siden besluttede jeg mig for at fokusere fuldt ud på maraton, og det har været en spændende rejse siden da," siger han. Denne beslutning førte til hans indtrædelse på det danske døvelandshold, en milepæl, der blev markeret med et EM i maraton i Odense sidste år. Her var han den bedste danske løber, selvom man ikke kan mærke det på den smilende håndværker.

”

For to år siden besluttede jeg mig for at fokusere fuldt ud på maraton, og det har været en spændende rejse siden da.

Vejen til landsholdet

Henriks vej til landsholdet var ikke noget, han aktivt søgte, men en mulighed, der opstod senere. "Jeg blev kontaktet af en træner fra Dansk Døve-Idrætsforbund, som spurgte, om jeg ville være en del af maratonlandsholdet," husker Henrik. Det var en overraskelse for ham, men også en mulighed, han ikke kunne sige nej til. "Jeg sagde ja med det samme. Det var en stor ære at blive spurgt." Henriks overgang fra at løbe for fornøjelsens skyld til

også utrolig givende," fortæller han. Som en del af landsholdet har Henrik deltaget i flere nationale og internationale løb, hvor han har finpudset sine evner og opbygget sin form.

”

Der var to gange under løbet, hvor jeg var nødt til at stoppe og bruge toilettet på grund af mavekramper. Det tog lidt ekstra tid, men sådan er det jo en gang imellem.

Henrik har opnået flere flotte resultater siden hans debut på landsholdet, senest med en personlig rekord på 2:53 ved H.C. Andersen Maraton i Odense. Det var samme maratonløb, som EM i maraton 2023, men det betød ikke, at det var afslappende for ham. Han havde faktisk lidt problemer undervejs: "Der var to gange under løbet, hvor jeg var nødt til at stoppe og bruge toilettet på grund af mavekramper. Det tog lidt ekstra tid, men sådan er det jo en gang imellem."

Nyd processen skub til grænserne

Selvom løberen er ambitiøs, handler det ikke kun for ham om at sætte rekorder, men også om at nyde processen i at blive bedre. "Løb skal være sjovt. Det er vigtigt at finde flowet og glæden i det, selv når det er hårdt," siger han. Den mentale forberedelse er mindst lige så vigtig som den fysiske, især når man står over for så lang en distance som maraton. "Jeg vil gerne presse mig selv til det yderste og se, hvor langt jeg kan gå," siger han. Selvom én personlig rekord inden for 6 måneder for mange er nok i sig selv, så er Henriks mål for VM er endnu højere. "Jeg vil gerne løbe under 2:45 til VM," siger han. Det vil kræve en markant forbedring, men Henrik er fast besluttet på at presse sig selv til det yderste.

BLÅ BOG

Navn: Henrik Hørlyck
 Fødselsdato: 08/07/1995
 Bopæl: København
 Civiltilstand: Single
 Debut på landsholdet:
 EM i maraton i Odense 2023
 Største sportsoplevelse:
 Gennemførte Ironman 2022
 Godt råd: Lad være med at spise en for stor portion mad kort før lang løbetur

at konkurrere på landsholdsniveau har krævet stor disciplin og vilje. Han har brugt de seneste år på at perfektionere sin løbestil og øge sin fysiske kapacitet, alt imens han har tilpasset sig kravene til eliteatleter. "Det har været hårdt, men

At skære næsten ti minutter af sin tid på ca. 3 måneder er en kæmpe udfordring, men Henrik er optimistisk og fuld af vilje. Hans træning har været målrettet og omfatter både fysisk træning og mental forberedelse. "Det handler om at finde det rigtige flow og holde sig mentalt stærk," forklarer han. Løbernes sidste kilometer er de hårdeste, og han ved, at det kræver en strategi for at holde tempoet uden at brænde ud for tidligt. Hans mål er ikke blot at forbedre sin tid, men også at nyde oplevelsen og tage alt det, han kan, med sig fra VM.

En anderledes udfordring

VM afholdes i Taipei, som en del af Taipei Marathon, der er et populært internationalt løb, der bliver afholdt hvert år. Byen Taipei ligger i Taiwan eller Kinesisk Taipei, som landet stiller op under i internationale turneringer efter en aftale lavet i 1979. Det ligger i Stillehavet og ifølge vejrstationer på nettet ligger temperaturerne mellem 17 og 21 grader celsius i december, hvor man går fra efterår til vinter. En anderledes udfordring end det danske december-vejr. Ikke kun pga. vejret, men fordi det er en international konkurrence, som også byder på ukendte faktorer som

klimaet og tidsforskellen.

” Vi kommer til at skulle vænne os til jetlag og det anderledes klima. Det bliver en udfordring, men også en del af oplevelsen.

Taiwan byder på et subtropisk klima, der kan være mere fugtigt – noget Henrik ikke har meget erfaring med fra sine danske ruter. "Det bliver en kæmpe udfordring. Det er meget fugtigere der, og vi skal løbe tidligt om morgenen, allerede kl. 06:30," fortæller han. For at forberede sig på klimaet har Henrik og landsholdet diskuteret at bruge sauna som en del af træningen. "Vi har snakket om at gå i sauna for at vænne os til fugtigheden. Det er vigtigt, at kroppen er klar til de forhold, vi møder i Taiwan," siger Henrik. Derudover er tidsforskellen en anden faktor, som kan spille ind på præstationen.

"Vi kommer til at skulle vænne os til jetlag og det anderledes klima. Det bliver en udfordring, men også en del af oplevelsen."

Også kosten i Taiwan kan blive en udfordring, og derfor planlægger Henrik at tage sin egen energigel med. "Man ved aldrig, hvordan kroppen reagerer på ny mad, så det er godt at have noget med, man er vant til." Når det kommer til forberedelserne til et løb, har Henrik ingen faste rutiner eller overtro. "Jeg er nok lidt kedelig på det punkt," siger han med et grin. Det vigtigste for ham er dog at sikre, at alt er på plads, så han føler sig tryk og klar. En essentiel del af Henriks forberedelser er kosten op til løbet. "Jeg sørger altid for at spise mindst tre timer før et løb. Ellers kan man få dårlig mave, og det duer ikke under et maraton," forklarer han. Erfaringer fra tidligere løb har lært ham, at et godt måltid kan spille en afgørende rolle for hans præstation. Mon ikke, at han også finder plads i kufferten til nogle havregryn og noget dansk rugbrød, hvis det skulle gå helt galt.

” Jeg sørger altid for at spise mindst tre timer før et løb. Ellers kan man få dårlig mave, og det duer ikke under et maraton.

Drømmer om en personlig rekord

Henrik Hørlyck er fuldt ud klar over, at VM i Taiwan bliver en oplevelse udover det sædvanlige. Men for ham handler det ikke kun om resultater og tider – det er i lige så høj grad en mulighed for at få unikke oplevelser og udvikle sig både som løber og menneske. "Det er vigtigt for mig at få oplevelser på kontoen og nyde rejsen," siger han. Han ser ikke VM som en jagt på en topplacering, men snarere som en chance for at lære noget nyt, presse sine grænser og se, hvor langt hans træning og mentale styrke kan tage ham.

Han har tidligere haft succes med at nå mål, der virkede langt væk – som da han for første gang løb under tre timer på et maraton. Nu sætter han sig nye mål.

"Tidligere var mit mål at komme under tre timer, og det lykkedes. Nu arbejder jeg mod at komme endnu længere ned i tid," fortæller han. Ved VM håber han at kunne gennemføre maratonet på omkring 2 timer og 45 minutter, selvom han erkender, at det bliver en stor udfordring. "Jeg håber bare, at jeg kan gennemføre omkring de 2 timer og 45 minutter. Det ville være fantastisk."

Han er spændt på at udforske nye terræner, løbe i en anden del af verden og bruge VM som en læringsoplevelse, der kan give ham endnu mere erfaring som løber. "Jeg håber, at folk derhjemme vil følge med og heppe på os. Vi tager imod al opbakning med kyshånd," siger han med et smil i sin frokostpause på arbejdet. Uanset resultatet ser han frem til at tage Taiwan med storm og give sit bedste.

” Det er vigtigt for mig at få oplevelser på kontoen og nyde rejsen,"

Henrik Hørlyck repræsenterer Danmark ved VM i maraton i Taipei sammen med Jason Rasmussen og Mathias Trock.

Projekt tegnsprogsordbog

– hvad skal der ske i de næste to år?

Danske Døves Landsforbund (DDL) har fået midler til at videreføre arbejdet med Ordbog over Dansk Tegnsprog de næste to år. Her er, hvad der skal ske.

Tekst: Mads Jonathan Pedersen

Ordbogen blev oprindeligt varetaget af Københavns Professionshøjskole, under tegnsprogs- og skrivetolkeuddannelsen, men så blev det aftalt, at DDL viderefører ordbogen. I projektperioden skal det undersøges, hvor ordbogen skal forankres.

Om Ordbog over Dansk Tegnsprog

Den nuværende, elektroniske tegnsprogsordbog har eksisteret siden 2008 og er en af de meste gennemarbejdede tegnsprogsleksikografiske og -lingvistiske ordbøger, hvor tegnsprog er udgangspunktet - ikke dansk. Man kan blandt andet søge efter tegn via håndformer og sted på kroppen, hvor tegnene udføres. Man kan derefter se danske ækvivalenter (tilsvarende oversætningsbetydninger på dansk), og man kan også søge efter et tegn med et dansk ord.

Tegnsprogsordbogen er en beskrivende ordbog, det vil sige tegnene i ordbogen er udbredte og bliver brugt i det danske tegnsprogssamfund. Det bliver understøttet via Korpus over Dansk Tegnsprog, et

videobibliotek. Her kan man dokumentere, hvor tegnene stammer fra, og at de anvendes af flere døve. Ordbogen arbejder ikke med tegnlister, det vil sige man leder ikke efter tegn for bestemte danske ord.

Et toårigt projekt - inklusive opgradering og brugervenlighed af ordbogen
Projektet varer i to år (fra august 2024 til august 2026). Og hvad skal der så opnås på de to år?

Ultimo 2024 eller primo 2025 igangsætter ordbogsprojektet en undersøgelse af brugervenlighed og -oplevelse. Ordbogen skal opgraderes til en tidssvarende teknologi, og både døve og hørende brugere har efterlyst ordbogen som en app. Undersøgelsen har derfor til formål at afdække, hvilke områder i ordbogen der kan forbedres, hvilke oplysninger brugerne søger efter i ordbogen, og hvad brugerne gerne vil finde.

Vi laver en undersøgelse blandt syv målgrupper, som anvender ordbogen i

forskellige sammenhænge. Det er blandt andet professionelle, privatpersoner, studerende, tegnsprogsforskere med flere. Undersøgelsen runder vi af med en rapport, som vil beskrive de ønsker, som målgrupperne har, og de ønsker inddrager vi, når ordbogen opgraderes. Målet er at højne ordbogens kvalitet og sikre god brugervenlighed.

Dansk tegnsprog stopper ikke med at udvikle og ændre sig

I takt med at dansk tegnsprog udvikler sig, skal man selvfølgelig opdatere ordbogen med nye tegn. Det kaldes for tegnartikler. Der vil derfor komme flere nye tegnartikler til i 2025 med tegn, som vi sandsynligvis kender til, for de eksisterer allerede i tegnsprogssamfundet. Men det kan jo også være, at der er tegn, som brugerne af ordbogen ikke har set før! Det gør en forskel, om man er af den ældre eller yngre tegnsprogsgeneration.

Vigtigheden af at forstå, hvordan dansk tegnsprog tales

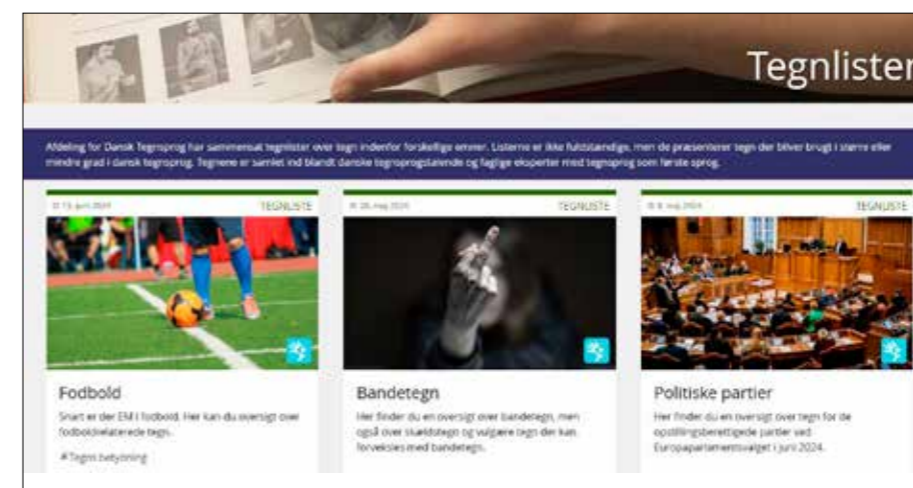
Og hvorfor er tegnsprogsordbogen vigtig? Det logiske svar på det spørgsmål er nok, at det er, fordi ordbogen kan bruges, når man gerne vil lære dansk tegnsprog. Men ordbogen er også med til at skabe forståelse for, hvordan dansk tegnsprog tales, i hvilke sammenhænge de enkelte tegn bruges, hvordan anvendes mundbevægelser og så videre. Det er nøglen til at forstå dansk tegnsprog som et selvstændigt sprog.

Danske Døves Landsforbund (DDL) arbejder for døves ret til tegnsprog – hele livet. Ordbog over Dansk Tegnsprog er en uvurderlig ressource til at forstå dansk tegnsprog, heriblandt dokumentation, læring og kvalificering af dansk tegnsprog.

Arbejdet med tegnlister

Vidste du at Afdeling for Dansk Tegnsprog har en hjemmeside hvor vi formidler viden om dansk tegnsprog? En af de seneste tilføjelser på siden er området Tegnlister som er en samling af tegn indenfor et afgrænset emneområde, fx fodbold eller psykologi. I denne klumme vil vi skrive om nogle af de tanker vi har gjort os om udvikling af sådanne tegnlister, og hvad vi har gjort i praksis.

Tekst & foto: Elisabeth Holm Hansen & Janne Boye Niemelä, Afdeling for dansk tegnsprog

Udfordringer

Ved Nordterm-konferencen i 2023 holdt Sebastian Embacher fra Språkrådet ved Institutet för språk och folkminnen (Isof) et oplæg om arbejdet med udvikling af termlister for svensk tegnsprog. Et af de emner han kom ind på i sit oplæg, var de særlige udfordringer der er forbundet med udvikling af tegnlister, blandt andet at tegnsprog kun er talte og ikke nedskrevne sprog. Det betyder at der kan forekomme en større sproglig variation end den man finder i lydssprog. I tegnlisten over fodboldtegn vil man derfor kunne finde flere tegnvarianter for nogle af begreberne, fx én variant der er mest udbredt blandt unge, og en anden der er mere udbredt blandt ældre tegnsprogstalende. En anden udfordring er at tegnsprogstalende ikke er virksomme indenfor alle emneområder. Der er derfor mange områder hvor der stadig mangler tegn, fx er der endnu ingen døve læger i Danmark. Det kan derfor i arbejdet med tegnlister være en udfordring at få kontakt til tegnsprogstalende fagpersoner og få adgang til tegn for fagtermer. En tredje

udfordring er hvis der ikke findes et frit tilgængeligt tegnsprogkorpus, hvilket er tilfældet i Danmark. Et tegnsprogkorpus er en elektronisk samling af optagelser af naturlig sprogbrug, både monologer og dialoger der kan bruges til sproglige undersøgelser.

Afdeling for Dansk Tegnsprogs tegnlister

I afdelingen oplever vi en stigende efterspørgsel på en samlet oversigt over tegn indenfor forskellige emner. På den baggrund, og inspireret af Sebastian Embachers oplæg, besluttede vi at se nærmere på muligheden for at publicere emneopdelte tegnlister. Indsamlingen af tegn har blandt andet taget afsæt i eksisterende udgivelser som fx Sports-tegn (KC, 1995), men i lige så høj grad ved personlig kontakt til danske tegnsprogstalende og faglige eksperter med tegnsprog som første sprog. Ved emner som kun et fåtal af danske tegnsprogstalende har et dybere kendskab til, fx tegn for juridiske termer, vil tegnlisterne være baseret på få kvalificerede input. Ved mere almene emner som fx bande-

tegn, er det input fra en meget bredere skare af tegnsprogstalende der ligger til grund for listen. Det har foreløbigt resulteret i syv lister som du kan få adgang til ved at scanne QR-koden nedenfor. Listerne skal ses som et supplement til Ordbog over Dansk Tegnsprog, men absolut ikke som en erstatning da tegnlisterne ikke bygger på de samme lingvistiske og redaktionelle principper.

Nye idéer til tegnlister?

Har du eller din kollega et specifikt område som I mangler tegn til, kan I henvende jer til os på mail: dansktegnsp@dsn.dk.

QR-kode til Tegnlister

Dansk
Sprogævn

Du kan kontakte os på:

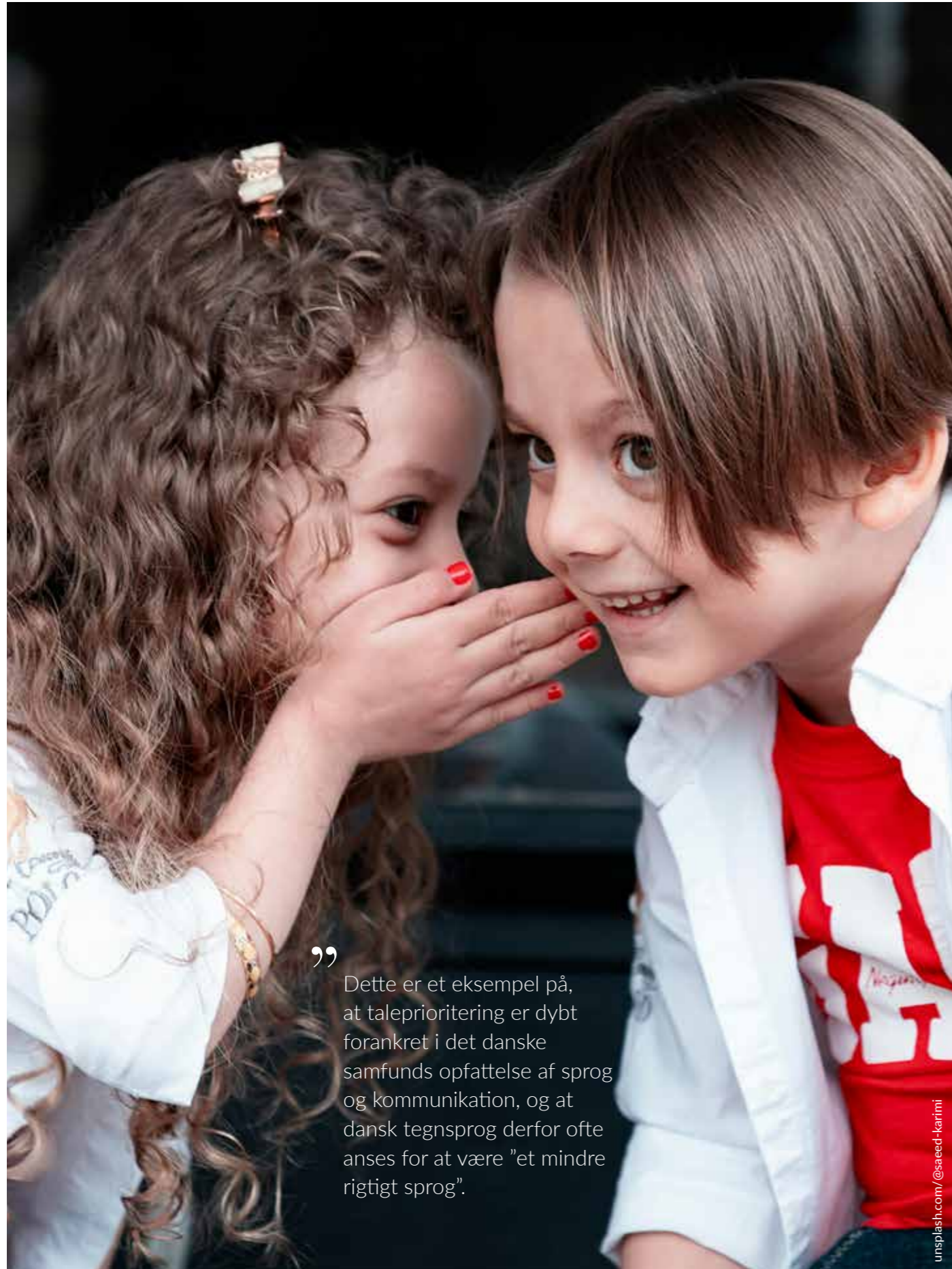
Skype:
dansktegnsp@dsn.dk

Telefon/Whatsapp:
33 74 74 15

Mail/videomail:
dansktegnsp@dsn.dk

TEGNSPROGSPAKKEN

” Dette er et eksempel på, at taleprioritering er dybt forankret i det danske samfunds opfattelse af sprog og kommunikation, og at dansk tegnsprog derfor ofte anses for at være ”et mindre rigtigt sprog”.

Tegnsprog

er også et rigtigt sprog

Danske Døves Landsforbunds (DDL's) projekt Tegnsprogspakken arbejder på, at samfundet får en bredere forståelse for, hvad ”et rigtigt sprog” er. Det er nemlig ikke kun lydssprog, men også dansk tegnsprog. Det ene udelukker ikke det andet. Heller ikke for børn.

Tekst: Outi Toura-Jensen

Jeg så for nylig TV-serien ”Wingman” om Jeppe Forchhammer, der er spastisk lammet og lever fuldt ud med hjælp fra sine bedste venner, Kåre og David. De rejser verden rundt og får de skøreste idéer, som de så fører ud i livet. Jeppe bruger ikke lydssprog til at kommunikere med, men bruger sine øjne til at danne sætninger på en computerskærm. Derudover har han udviklet et kommunikationssystem baseret på alfabetet, som er tatoveret på hans ene arm, og som han bruger gennem bevægelser. Jeppe's venner og hjælpere forstår systemet og er derfor i stand til at aflæse ham. ”Når jeg er færdig med min sætning, er verden allerede videre,” beskriver Jeppe.

” Den magt, som lydssproget har som kommunikationsform.

Magtfuldt lydssprog

Et afsnit af Wingman handler om Jeppe's rejse til en konference i Mexico, som han havde set frem til, fordi han skulle forelæse om mennesker med handicap og deres seksualitet. Planen var, at Kåre og David skulle tage med og ledsage ham. Dog endte de med at svigte Jeppe, og måden, de gjorde det på, ramte mig direkte i hjertet.

De tre venner sidder i vandkanten og drikker Tuborg Classic, mens Kåre og David taler om, hvor besværligt det er at få turen til Mexico til at passe ind i deres andre sommerplaner. De bliver enige om

at droppe turen til Mexico. Jeppe sidder ved siden af dem - synligt skrækslagen. Han begynder at bevæge sin arm: ”Oplæg... Mexico...” Det er tydeligt, at Jeppe tænker: ”Hvad med min mangeårige drøm? Hvad med mine planer for sommeren?” David fortsætter med at tale om, hvor fedt det ville være at tage til Thailand: ”Selvom I allerede har været der, har jeg ikke.”

Jeg har tænkt meget over denne episode. Jeg kan godt forstå, at seerne måske ser afsnittet med andre øjne og bliver rørte, fordi et menneske med handicap bliver behandlet som et almindeligt menneske – han sidder og drikker øl med sine venner i det dejlige sommervejr.

Men hvis man ser nøje på dynamikken ved vandkanten, handler episoden også om magten i lydssproget. Den magt, som lydssproget har som kommunikationsform. Hvordan de mennesker, der har privilegiet at kommunikere på samme måde som resten af samfundet – nemlig gennem lydssprog, ubevidst kan misbruge deres magt overfor dem, der er underprivilegerede i forhold til lydssprog som kommunikationsform.

Jeppe har ikke mulighed for at afbryde sine venners samtale med et: ”Hey, jeg troede, vi havde en klar aftale om turen til Mexico,” fordi han ikke har adgang til lydssproget, selvom han kan høre vennerne drøfte, om de skal droppe turen.

FN kritiserer Danmark

Begrebet ”taleprioritering” (også kaldet ”fonocentrisme” på fagsprog, red.)

udfoldede sig i dette afsnit. Taleprioritering betyder en tilbøjelighed til at placere tale og lydssprog højere end andre kommunikationsformer. Begrebet blev opfundet af Jacques Derrida, der kritiserede den vestlige verdens opfattelse af talen som den primære og mest autentiske måde at udtrykke tanker og følelser på.

” Taleprioritering betyder en tilbøjelighed til at placere tale og lydssprog højere end andre kommunikationsformer.

Taleprioriteringens indflydelse og dominans i vores hverdag er langt større, end vi ofte er klar over. Den påvirker også, hvordan vi opfatter sprog og kommunikation.

Danmark kunne ikke bryste sig af en topkarakter efter at have været til eksamination i FN's handicapkomite i Genève i august tidligere i år. Resultaterne blev offentliggjort i en 17 sider lang rapport, som blandt andet indeholder skarp kritik af statens manglende vilje til at sikre, at døve børn og deres forældre rettidigt får tilbud om at lære dansk tegnsprog.

I Danmark er det således, at man ikke tilbyder døvfødte børn og deres familier tegnsprog – på trods af undersøgelser, der viser, at det ikke hæmmer døve børns lydssproglige udvikling at vokse op med

Fonocentrisme (taleprioritering) er en tendens til at sætte lydssprog over andre former for kommunikation, såsom tegnsprog. Det indebærer, at lydssprog ofte anses for at være den mest ægte og værdifulde måde at kommunikere på, hvilket kan føre til, at personer med andre måder at kommunikere på undervurderes eller ignoreres.

tegnssprog; faktisk er det tværtimod gavnligt, ligesom enhver form for tosproglighed er.

Muligheden for at lære dansk tegnsprog er ofte betinget af døve børns udvikling af lydssprog. Hvis de ikke viser tegn på tilstrækkelig lydssproglig udvikling, kan man overveje forskellige alternativer, som for eksempel tegn til tale og tegnstøttet kommunikation. Dansk tegnsprog nævnes ofte som "en sidste udvej".

Dette er et eksempel på, at taleprioritering er dybt forankret i det danske samfunds opfattelse af sprog og kommunikation, og at dansk tegnsprog derfor ofte anses for at være "et mindre rigtigt sprog".

Et andet aspekt af taleprioriteringen er, at døvhed ses som et handicap, der skal behandles eller korrigeres. Ofte sker det gennem teknologier som høreapparater, cochleaimplantater og AVT-forløb (høre- og taleterapi, red.), som stort set kun fokuserer på dansk lydssprog.

Denne prioritering af lydssprog har ført til, at mange døve børn og deres familier, der ønsker tegnsprog, ikke bliver lyttet til. Noget som FN's handicapkomite også

påpegede i deres eksamination af Danmark.

Personlige fortællinger

Tegnsprogspakken har på Instagram haft fokus på at udfordre prioriteringen af lydssprog ved at dele personlige beretninger fra både hørende forældre og døve unge voksne og ved at dele deres ønsker til, hvilke muligheder og hvilken støtte de gerne ser fra samfundet.

Det overraskende fra Instagram-profilen har været, at professionelle fagfolk, som for eksempel lærere og tegnsprogstolke oplever, at de får forskningsbaseret viden serveret på en letforståelig måde. De føler, de kan inddrage den viden i deres argumenter, når de diskuterer vigtigheden af tegnsprog.

Tegnsprogspakken får sin egen hjemmeside, og den er i skrivende stund under opbygning. Indholdet på siden er baseret på familiers egne oplevelser: hvad de manglede viden om og støtte til, da de fik et døvt barn. Derfor vil hjemmesiden indeholde information om dansk tegnsprog som sprog samt vejledning og gode råd til familier om, hvordan de kan kommunikere med deres døve barn på dansk tegnsprog.

Muligheden for at lære dansk tegnsprog er ofte betinget af døve børns udvikling af lydssprog.

Tegnsprogspakken har desuden arrangeret en række vidensoplæg, der fokuserer på forskellige aspekter af døve børns udvikling, læring og trivsel. Fælles for oplæggene er, at de fremhæver betydningen af tegnsprog som et sprog for barnets udvikling, og at både døve børn og deres familier skal have mulighed for at vælge både tegnsprog og lydssprog og dermed vælge tosproglighed til.

Der har været i alt fire Zoom-oplæg med over 500 tilmeldte. Formålet med oplæggene var at give pårørende til døve børn, fagfolk og andre interesserede ny forskningsbaseret viden om forskellige perspektiver på børns udvikling i relation

til sprog og adgangen hertil.

To gange om året har Tegnsprogspakken afholdt netværksweekend med fokus på at styrke forældre til døve børn gennem netværk med andre forældre.

Tegnsprogspakken står ikke alene

Foruden arbejdet med Tegnsprogspakken er DDL i dialog med både politikere og fagfolk om, hvordan familier med døve børn bliver vejledt, og hvad der lægges vægt på.

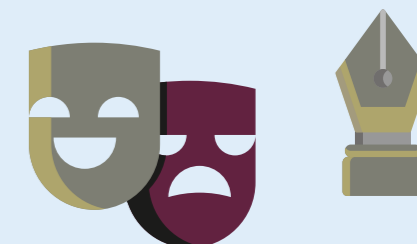
For at ændre synet på tegnsprog og sikre, at flere familier får adgang til den viden, de har brug for, arbejder vi kontinuerligt på at skabe større opmærksomhed om, hvordan tegnsprog kan være en naturlig del af børns opvækst.

Som Nola Gaardmand sagde i et interview i forbindelse med Tegnsprogspakken:

"Jeg ville ønske, at der var nogen, der havde sagt til mig, at hvis det på nogen måde føles som en god ting eller føles nødvendigt, så skal man altså ikke være så bange for det med tegnsprog. Altså, jeg tror, jeg var rigtig bange for, at hvis jeg lærte tegnsprog og på nogen måde introducerede tegnsprog, så ville han (Nolas søn, red.) vælge lydssproget fra, og så ville vi komme til at leve i to forskellige verdener. Og det er sikkert forskelligt; det kan være, at der er nogle, der har haft den oplevelse, men jeg må bare sige, at for mit vedkommende har det været den stik modsatte oplevelse."

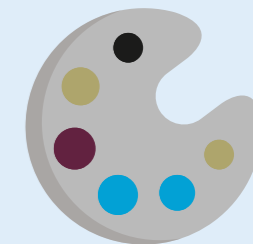
At familier finder frem til dansk tegnsprog og tosprogethed burde ikke være overladt til tilfældighederne.

Som Jeppe nævner i Wingman, så ville han ønske, at folk havde en bredere forståelse af, hvad der udgør et godt liv. Tegnsprogspakken deler samme håb: at det danske samfund vil få en bredere opfattelse af, hvad "et rigtigt sprog" er. Det skal ikke defineres ud fra en taleorienteret tankegang, men derimod ud fra, hvad der fungerer for det enkelte barn. Og det skal ske under de bedst mulige rammer for barnet og familien.

KULTURPULJEN

– for dig, der gerne vil have mere kultur på dansk tegnsprog

August 2023 lancerede Danske Døves Landsforbund en ny pulje: Kulturpuljen. Puljen er et led i forbundets arbejde med at fremme og understøtte et levende kulturliv på dansk tegnsprog – lokalt, regionalt og nationalt. Oplevelsen skal være kulturbaseret og så vidt muligt ligestille døve med hørende i forhold til udbyttet.

HVEM KAN SØGE?

Både enkeltpersoner, kulturaktører og foreninger kan søge. Man skal ikke være medlem af Danske Døves Landsforbund.

Kulturinstitutioner kan søge midler til ekstraordinære kulturarrangementer, hvis disse arrangeres i samarbejde med døve. Det skal kunne garanteres, at arrangementet gennemføres på sådan en måde, at døves oplevelse af arrangementet ikke er forringet i forhold til hørendes.

HVAD KAN DER SØGES TIL?

Der kan søges om tilskud til:

- at gennemføre alment tilgængelige kulturelle arrangementer på dansk tegnsprog, herunder workshop, foredrag, filmforevisninger, podcasts på tegnsprog, visio-guides, seminarer, standups, omvisninger og andet, der relaterer sig til kultur
- at udenlandske (døve) kulturaktører kommer på turné i landet.

I særlige tilfælde kan kulturudvalget bevillige tilskud til større kulturelle arrangementer, der ikke kan realiseres uden økonomisk støtte. Det kan eksempelvis være, hvis en forening bliver tilbudt at afholde et nationalt eller internationalt arrangement, der kræver noget ekstraordinært.

Man kan søge midler fra Kulturpuljen til medfinansiering af projekter, men det skal fremgå af ansøgningen, om der søges om medfinansiering eller ej. Danske Døves Landsforbund skal orienteres, hvis der opnås medfinansiering.

DER GIVES IKKE STØTTE TIL:

- Forplejning
- Fester
- Afholdte arrangementer
- Events, der har et kommercielt sigte, for eksempel overskud til egen forening, kan ikke søge tilskud fra kulturpuljen.

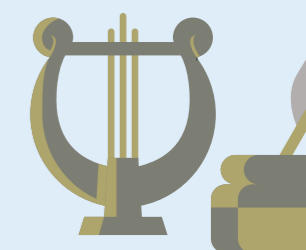
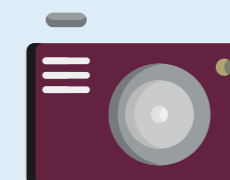
HVORDAN SØGES DER?

Der er ansøgningsfrist den 15. i hver måned (juli og december undtaget). Ansøgninger sendes til høring hos Danske Døves Landsforbunds kulturudvalg. Svar på ansøgningen modtages den første mandag i den følgende måned. Ansøgninger skal indeholde to PDF-filer:

- En fil med en motiveret skrivelse (maksimum 0,5 A4-side), der beskriver, hvad der søges om midler til, hvorfor netop denne oplevelse, og hvordan ovenstående ligestillingsprincip mellem døve og hørende udføres i praksis.
- En fil med et skønnet budget (maksimum en A4-side).

Disse sendes med sikker e-mail via Danske Døves Landsforbunds hjemmeside med følgende anmærkning: "KULTURPULJE".

Der skal indsendes et regnskab samt en mindre evaluering af det gennemførte arrangement til Danske Døves Landsforbund senest tre måneder efter, at arrangementet er afholdt. Eventuelle ubrugte midler skal returneres.

Ønsker du en grundig gennemgang af appens funktioner, har vi også lavet en vejledningsvideo på dansk tegnsprog.

Se vejledningsvideo og download appen

Akutappen er tilgængelig både på iOS-enheder (iPhone og iPad) og Android-enheder (smartphones og tablets). Appen kan nemt downloades fra App Store eller Google Play, og den er designet til at være brugervenlig og intuitiv, så den er nem at bruge – selv i pressede og kritiske situationer.

Vil du se vejledningsvideoen, så finder du den på www.ddl.dk eller via QR:

Har du husket at opdatere til den nye version?

Nødhjælpsappen "Akuthjælp til døve" er blevet opdateret til en ny version. Du kan fortsat bruge appen til at tilkalde ambulance, brandvæsen eller politi – helt uden at skulle ringe.

Tekst: Karen Talks Olesen

Den 16. september 2024 blev den nye version af nødhjælpsappen "Akuthjælp til døve" lanceret. I Danske Døves Landsforbund (DDL) er vi utrolig stolte af appen, som er udviklet i samarbejde med Rigspolitiet. Appen er en gevinst for alle døve i Danmark, da den giver mulighed for at tilkalde hjælp - ambulance, brandvæsen eller politi - uden at skulle bruge telefonen til at ringe.

Med få enkle klik kan du sende en nødbesked direkte til alarmcentralen, hvilket sikrer hurtig og præcis hjælp i akutte situationer. Det er en markant forbedring, som styrker døves selvstændighed og ligestilling i samfundet.

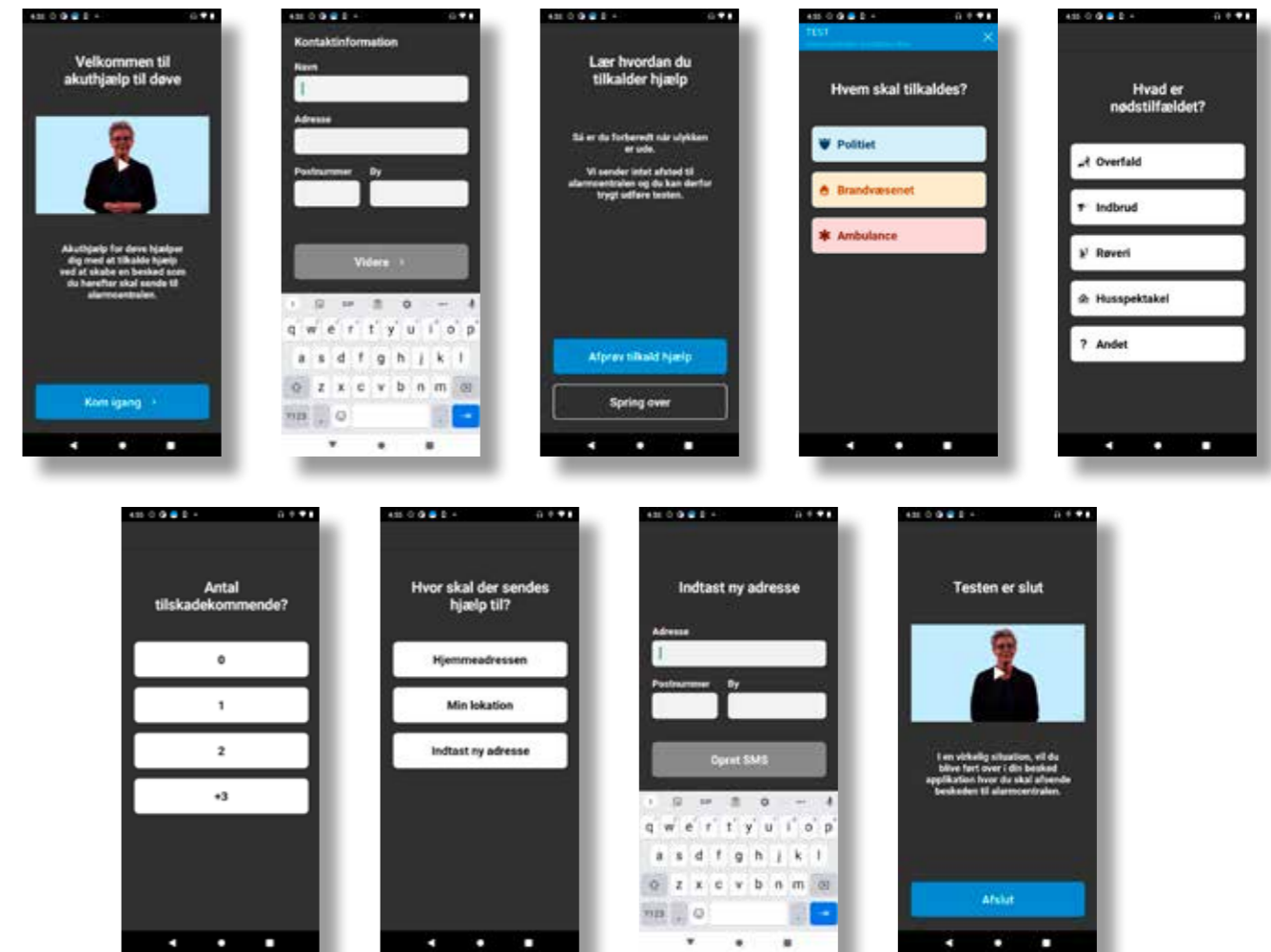
DDL har siden 2015 arbejdet målrettet på at udvikle denne løsning, og med den nye version har vi gjort det endnu nemmere og mere intuitivt at bruge appen. Vi ved, hvor vigtigt det er, at alle i samfundet har lige adgang til nødberedskab. Appen er et skridt i den rigtige retning.

Den nye version giver mulighed for test

En af forskellene på den gamle og den nye version af appen er muligheden for at lave en test, uden at alarmen går igennem. I den opdaterede version kan man øve sig så mange gange, man ønsker. Dette kan være en stor hjælp for dem, der ikke er vant til at bruge en mobiltelefon eller appen.

Ønsker du en grundig gennemgang af appens funktioner, har vi også lavet en vejledningsvideo på dansk tegnsprog.

Vi opfordrer alle jer, der har behov for appen, til at downloade den, se videoen og dele appen i jeres netværk. Appen er et konkret eksempel på, hvordan teknologi kan skabe tryghed og handlekraft – også i de mest pressede situationer.

Året der gik med DDUdvalg

Som et nyoprettet udvalg under Danske Døves Landsforbund (DDL) har DDUdvalg ikke hvilet på laurbærerne i sit første år. Herunder kommer vi med en oversigt over de forskellige gennemførte aktiviteter og arrangementer i årets løb – både fysiske såvel som online.

Tekst og foto: DDUdvalg

På vores Instagramprofil fik vi afprøvet takeover i 12 timer, hvor vi skulle følge fire unge mennesker en dag. Vi fik lov til at følge Mads, Asta, Frederik og Mia, som har forskellige job, uddannelser, identiteter og udfordringer, for at skabe mulighed for, at folk kunne spejle sig i dem og blive inspireret.

Et festudvalg stod for at planlægge en 90'er-fest sammen med os og Absalon 2.0 i København. Det var en stor succes, og der kom 90 deltagere. Det var godt at se folk klædt ud i 90'er-stil. Flere frivillige sørgede for, at aftenen kørte som smurt.

April

Kahoot night

Vi begyndte stille og roligt med vores første arrangement, som var en online Kahoot!-quiz.

Januar

Februar

Maj

På Dansk Tegnsprogsdag den 13. maj lavede vi en video til vores Instagramprofil, som nåede godt ud. Den handlede om de ting, der fortsat mangler fokus på, selvom dansk tegnsprog er blevet anerkendt.

Juli

I sommers sendte vi ti danske børn afsted på Nordisk juniorlejr i Sverige sammen med lederne Mads og Hertha. Læs mere om lejren på side 36. Det unge segment blandt DDUdvalgs medlemmer må dog kigge langt efter en lejr i år, for Nordisk ungdomslejr (NUL) blev desværre aflyst.

Vi afholdt efterårsweekend i Odense med fokus på lejrstemning. Vi havde et fedt weekendprogram for de i alt 16 deltagere. Vi startede den ene morgen med fælles morgensang, som var en del af en holdkonkurrence, hvor holdene kunne kæmpe om point for at vinde en præmie om søndagen. Derudover var der to oplæg: "Hvordan passer man på tegnsprogsmiljøet" af Julie Fabricius Fastrup og "Mental load" af Malene Melander. Der var også plads til en masse hygge om aftenen med socialt samvær, spil, snak og godt fællesskab. Om søndagen afviklede vi det årlige efterårsmøde, hvor der blev fortalt om, hvad der er sket i DDUdvalg siden januar. Udvalgsmedlemmerne Josefine, Mads og Ida blev genvalgt for næste år. Alt i alt var det en stor succes, og deltagerne ønskede, at weekenden skal gentages til næste år.

I slutningen af oktober sendte vi to unge døve til det Europæiske Døve Ungdomsforbunds (EUDY) Erasmus+-projekt på Castberggård. Her skulle unge fra i alt 11 forskellige lande lære mere om, hvordan man engagerer unge i de nationale døveforbund, så de unge bliver hørt og får deres mærkesager sat på dagsordenen.

Oktober

Nordisk Juniorlejr 2024

Den 28. juli til 4. august 2024 blev Nordisk Juniorlejr (NJL) afholdt i den smukke natur i Säfsen i Sverige. For første gang i mange år kunne Danmark stille med et fuldt hold på ti juniorer, som var klar til en uforglemmelig oplevelse.

Tekst: Hertha Boye Niemelä

Foto: Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDUF) og DDUdvalg

Ugen var spækket med spændende aktiviteter og mange konkurrencer. Der var vandaktiviteter, som for eksempel SUP, kano og svømning, og de gav masser af sjov og var forfriskende i det varme sommervejr.

Der blev også afholdt inspirerende oplæg og workshops om verdensrejser og givet tips til, hvis man vil bosætte sig i udlandet. Xuejia Zacsko, en døv kvinde, der har rejst solo, gæstede lejren og delte ud af sine oplevelser om at blaffe fra Argentina i Sydamerika til Alaska i nord, hvilket fascinerede juniorerne.

Et af højdepunkterne var de sociale aktiviteter, hvor de danske juniorer fik mulighed for at mødes med andre unge fra hele Norden. De skabte nye venskaber, delte oplevelser og lærte mange nye tegn, hvilket styrkede fællesskabet på tværs af landene.

Nogle af juniorerne kunne ikke tegnsprog, da de ankom til lejren, men ved lejrens afslutning havde de lært mange tegn og var blevet en del af fællesskabet.

Vi takker alle deltagere, ledere og staff for en fantastisk uge fyldt med oplevelser, læring og nye venskaber.

Vi ser frem til at mødes igen næste gang i Norge i 2026!

27 eventyrlystne juniorer, seks glade ledere og to hårdtarbejdende staff members

Danmark havde ti deltagere med i alderen 13-17 år.

Den sidste aften var der hoppeland, hvor der blev budt på sodavand og snacks. Wilma og Agatha (staff) takkede af for ugen og håber, at det er på gensyn til næste NJL i 2026.

Norsk aften, hvor vi legede "Norge er bedre end Sverige".

Det danske hold havde teater og underholdning på programmet under den danske aften.

Der var fem hold, som lavede flere konkurrencer i løbet af ugen, blandt andet Bumper Balls og beachvolley, men med håndklæde og vandballoner.

december 2024 | Døvebladet 39

Julefortællinger på dansk tegnsprog

Julen står for døren, og hvad er mere hyggeligt end julefortællinger? Vi har været i arkivet og fundet seks julefortællinger – alle sammen fortalt på dansk tegnsprog.

Tekst: Vickie Mølgaard-Madsen

Højtid eller møgtid?

Forfatter: Fred Blunt

Skal man glæde sig til jul? Påskeharen synes, at julemanden og alle hans hjælpere får alt for meget opmærksomhed. Påskeharen føler sig mindre værdsat og beslutter af ren og skær misundelse at sabotere julemandens værksted. En fortælling om misundelse og mistro, som siden bliver vendt til samarbejde og succes.

En julehistorie – og så alligevel ikke

Forfatter: Kim Fupz Aakeson

Hvad laver man som nisse, når det ikke er jul? I historien følger vi en nisse, som efter juleaften skal finde noget nyt at lave. Når det ikke er jul, så skal man nemlig hverken give gaver eller lege drillenisse.

Tiberius Tudefjæs dropper julen

Forfatter: René Toft Simonsen

Tiberius har besluttet at droppe julen. Den er alligevel kun for små børn, og Tiberius er stor. Han går i 0. klasse. Far går rundt med nissehue på og pynter op, og mor er i Argentina. Det kan være lige meget med julen. Kommer Tiberius mon alligevel til at holde en rigtig jul?

Scan denne kode og se alle julefortællingerne på dansk tegnsprog.

Du kan også finde dem via www.ddl.dk.

Grantræet

Forfatter: H.C. Andersen

Et klassisk juleeventyr om grantræet, der ønsker at komme ud og opleve verden. Men da grantræet bliver kasseret efter jul, drømmer grantræet sig alligevel tilbage til den velkendte skov.

Bygden, der glemte, det var jul

Film

Norsk julefortælling fra en lille by, hvor alle mennesker er utrolige glemsomme – måske endda så glemsomme, at de glemmer julen?!

Den lille pige med svovlstikkerne

Forfatter: H.C. Andersen

Endnu et klassisk eventyr. Denne gang om den lille pige med bare fødder, der sælger svovlstikker på gaden. Det er vinter, og der er sne. For at få varmen beslutter hun at stryge en af sine svovlstikker, og så sker der noget magisk.

Portrætserie af medlemsforeningerne – hvad har vi lært?

Gennem de seneste år har Døvebladet været på besøg hos alle Danske Døves Landsforbunds medlemsforeninger. Det er der kommet en lille portrætserie ud af. Nu er vi ved vejs ende og ser tilbage på de mange besøg. Her har vi lavet en opsummering på fællestræk blandt medlemsforeningerne.

Tekst: Brit Holm Andersen og Vickie Mølgaard-Madsen

Det sociale

- Der er noget for alle.
- Medlemsforeningerne fungerer ofte som et samlingssted.
- Flere medlemsforeninger har målrettede aktiviteter for udvalgte grupper.
- Flere medlemsforeninger er familiesteder, hvor der er noget for både børn og voksne.
- Medlemsforeningerne er små og store tegnsprogsfællesskaber.
- Mange medlemsforeninger har mindre fællesskaber med særinteresser, for eksempel kreativitet og spil.

De atypiske

- På Færøerne og i Grønland er medlemsforeningerne snarere som et lille DDL, hvor de kæmper for egne politiske mål.
- Døvehistorisk Selskab er en medlemsforening, hvis primære virke er at bevare viden om døve og døves vilkår.
- Døveforeningen af 1866 og Midtjysk Døveforening har egen ejendom, mens Aalborg Tegnsprogsforening har eget sommerhus.

Støtte og hjælp

- Nogle medlemsforeninger modtager økonomiske tilskud fra fonde, hvilket har en positiv effekt på foreningerne.
- Aarhus Døveforening, Fredericia Tegnsprogsforening og Fyns Døveforening har en aktivitetsmedarbejder eller frivilligkoordinator ansat, hvilket giver mere liv og energi i foreningen.

Positive forandringer

- Flere medlemsforeninger har haft udskiftning i bestyrelserne.
- Flere medlemmer er begyndt selv at tage initiativ til aktiviteter i medlemsforeningerne.
- Bestyrelserne fungerer godt.
- Mange medlemsforeninger oplever en langsom stigning i antal medlemmer.

Udfordringer

- Svært at få nye medlemmer.
- Svært at skaffe medlemmer til bestyrelsen.
- Svært at tiltrække unge medlemmer.
- Svært med lokaler – både for foreninger med eller uden egne lokaler eller ejendom.
- På Færøerne og i Grønland har de især politiske udfordringer.

Fællestræk blandt medlemsforeningerne.

Tegnbølgen; Fra stor ungdomsforening til lille almen medlemsforening

Vupti – så fik jeg en aftale i hus med Tegnbølgen forperson, Kenneth Borg, til et interview over Zoom en tirsdag morgen. Kenneth har sin kaffe klar. På vegne af Tegnbølgen fortæller han om foreningen, der startede som en ungdomsforening, og nu er blevet en medlemsforening for alle døve uanset alder.

Tekst: Brit Holm Andersen Foto: Tegnbølgen

” Det er svært at skaffe nye frivillige – en udfordring, som jeg tænker, andre medlemsforeninger også kæmper med

Tegnbølgen er i dag en medlemsforening som de fleste andre. Men mange tænker måske stadig på Tegnbølgen som en ungdomsforening, hvilket den også var tidligere. ”Tegnbølgen er placeret i Danmarks smukkeste by, Vejle, hvis man er i tvivl om, hvor foreningen ligger,” siger Kenneth.

Den 31. oktober fyldte Tegnbølgen 10 år. Et tilbageblik på foreningen viser, at Tegnbølgen startede som en ungdomsforening, der hurtigt voksede sig stærk med over 100 medlemmer, og der blev afholdt mange arrangementer. For nogle år siden blev Tegnbølgen til en almen medlemsforening med 40 medlemmer og langt færre arrangementer.

Hvad er årsagen til, at Tegnbølgen skifter medlemsforeningsstatus?

”Jeg tror, den naturlige årsag til ændringen er udviklingen i døvesamfundet. Der er færre døve, som taler tegnsprog på grund af udviklingen med CI. Og så er der bare færre unge døve her og i foreningslivet generelt. Og så handler det også om, at os frivillige, som stod bag Tegnbølgen (som ungdomsforening, red.), er blevet ældre og har fået børn. Det er svært at skaffe nye frivillige – en udfordring, som jeg tænker, andre medlemsforeninger også kæmper med,” fortæller Kenneth.

” Tegnbølgen er i dag for alle døve uanset alder

Tegnbølgen image

Den største udfordring for Tegnbølgen er, ifølge Kenneth, at mange stadig tror, at Tegnbølgen er en ungdomsforening. Det betyder, at mange tror, at de er for gamle til Tegnbølgen. Men det er de ikke. Tegnbølgen er i dag for alle døve uanset alder. Hvis medlemmerne har børn, er de også velkomne.

”Vi har prøvet at ændre på folks opfattelse af Tegnbølgen. Vi havde ikke forestillet os, at det ville blive så svært,” fortæller Kenneth.

Tegnbølgen bestyrelse består af tre bestyrelsesmedlemmer og en suppleant. Den yngste er 25 år, og den ældste er 74 år. På den måde afspejler bestyrelsen meget fint, at det er en forening for medlemmer af alle aldre.

” Vi prøver at fokusere på hellere at skabe mindre arrangementer af høj kvalitet end store arrangementer med mange fremmødte.

Sammenhold

Den oprindelige tanke med Tegnbølgen var at skabe et sted med sammenhold og fællesskab for døve, der taler tegnsprog. I dag er det måske lidt anderledes, vurderer Kenneth.

”I dag er der mange andre mellemstore medlemsforeninger tæt på os, for eksempel Horsens Døveforening og Fredericia Tegnsprogsforening. Vi kunne måske slå os sammen og skabe et fælles sted med fokus på tegnsprog.”

Tegnbølgen er dog stadig primært et socialt sted, hvor man kan møde andre ligesindede og deltage i spændende arrangementer.

Spontanitet og tradition

I Tegnbølgen er der ingen ugentlige arrangementer. ”Vi prøver at fokusere på hellere at skabe mindre arrangementer af høj kvalitet end store arrangementer med mange fremmødte. Det er også på grund af vores størrelse og ressourcer, at vi tænker sådan,” forklarer Kenneth og siger videre:

”Tanken er, at der på sigt er faste arrangementer i forbindelse med højtider. Det kan være for eksempel en udflugt til Djurs

Sommerland eller Legoland i forbindelse med pinse, halloween eller andet. Det kan også være fællesspisning. På den måde kan medlemmerne opleve genkendelighed og tradition og måske bedre knytte sig til foreningen.”

”Medlemmerne har dog fortsat stor indflydelse på, hvilke arrangementer vi afholder. De er også meget velkomne til at byde ind med praktisk hjælp og for eksempel selv planlægge et arrangement.

”

Måske vi alle har brug for at gentænke vores ressourcer og i stedet lave nemmere arrangementer, som for eksempel fællesspisning og udflugter. Og så skal vi måske have mere samarbejde på tværs af medlemsforeningerne.

Vi prøver os frem og tænker på både medlemmer med og uden børn. Og samtidig prøver vi også at være realistiske,” siger Kenneth.

Fremtidens Tegnølgen

Kenneth fortæller, at de på medlemsmøder har talt om foreningens muligheder i fremtiden. Herunder mulighederne for at eksperimentere med forskellige typer af arrangementer og andre, nye måder at lave bestyrelsesarbejde på. Bestyrelsen savner, at medlemmerne selv tager initiativ til arrangementer i stedet for, at det altid er bestyrelsen, som skal finde på noget. Samtidig er alle klar over, at medlemmerne har forskellige behov og ressourcer i forhold til at bidrage med for

eksempel planlægning. ”Det er måske ønsketænkning, at medlemmerne selv tager styringen,” funderer Kenneth.

Der har været drøftelser omkring lukning af foreningen, fusion med en anden medlemsforening eller at blive tilknyttet som afdeling under en anden medlemsforening. Men det er en svær samtale, for der er mange følelser på spil. Det handler for mange om, at man skal kunne føle sig tryk og føle, at man hører til i foreningen.

”Det, som fungerer nu, er at have vores egen forening med egen indflydelse og beliggenheden i Vejle. Det er det, Tegnølgen vil, selvom det er svært at skaffe nye til bestyrelsen,” siger Kenneth.

Hvorfor er det så vigtigt?

”Jeg synes, det er vigtigt at have indflydelse. Det har vi ikke på samme måde, hvis vi for eksempel bliver en lokalafdeling under en anden medlemsforening,” forklarer Kenneth og fortsætter:

”Men vi er måske for mange medlemsforeninger i Danmark. Måske vi alle har brug for at gentænke vores ressourcer og i stedet lave nemmere arrangementer, som for eksempel fællesspisning og udflugter. Og så skal vi måske have mere samarbejde på tværs af medlemsforeningerne. Vi har tidligere med succes samarbejdet med for eksempel Horsens Døveforening,” afslutter Kenneth.

EN KÆRLIG GYSERKOMEDIE FOR HELE FAMILIEN

Canterville spøgelset

RIKSTEATERN
crea

AF JENNY SCHÖLDT OLSÉN

FRIT EFTER OSCAR WILDES KLASSIKER

REGI JOEL KANKKONEN & LARS OTTERSTEDT

MED JAMILA OUAHID, ROBERT FRANSSON,
JOHAN KANKKONEN & METTE MARQVARDSEN

7-9 FEB | LUND

7/2 – 13:00 | 7/2 – 19:00 | 8/2 – 18:00 | 9/2 – 15:00
Billetter og info riksteatern.se/spoketpacanterville
Sprog svensk tegnsprog med svensk tale

Hjælp os med
at hjælpe andre..

.. det kan du gøre
på følgende måder:

- Send en SMS med teksten: TEGNSPROG på 1245. Så støtter du 50 kr. + alm. SMS takst.
- Send et valgfrit beløb via MobilePay på 18445
- Send et valgfrit beløb og brug vedhæftede girokort.

Ikke alle er så heldige at have nogen at kunne dele julen med

Året rinder ud, og snart vil julefreden sænke sig for langt de fleste. Mange vil have en fuld kalender, hvor familie og venner besøges, gaver udveksles og juletræet glimter i stuen.

Men ikke alle er så heldige, at de har nogen at være sammen med - nogen at fejre julen eller nytåret med. Mange, som også i hverdagen er isolerede eller ensomme, ser frem mod juletiden med en forstærket følelse af at være efterladt. At være helt alene.

Derfor støtter Danske Døves Landsforbund Døves Jul

Her kan man møde andre og fejre julen sammen i et trygt rum, hvor julefejringen, julemaden og julegaverne er i fælles fokus.

Det er ikke kun til jul eller andre højtider, hvor DDL arbejder på at støtte udsatte eller isolerede døve. Hele året rundt arbejder vi hver eneste dag for at sikre gode fællesskaber i trygge rammer for alle døve over hele Danmark.

Du kan være med. Specielt op til jul er der ekstra brug for en indsats, for det burde ikke være en tid med angst og isolation, men med glæde og fred.

På forhånd tusind tak og glædelig jul.

Danske Døves Landsforbund

Danske
Døves
Landsforbund

Ret til tegnsprog
- hele livet